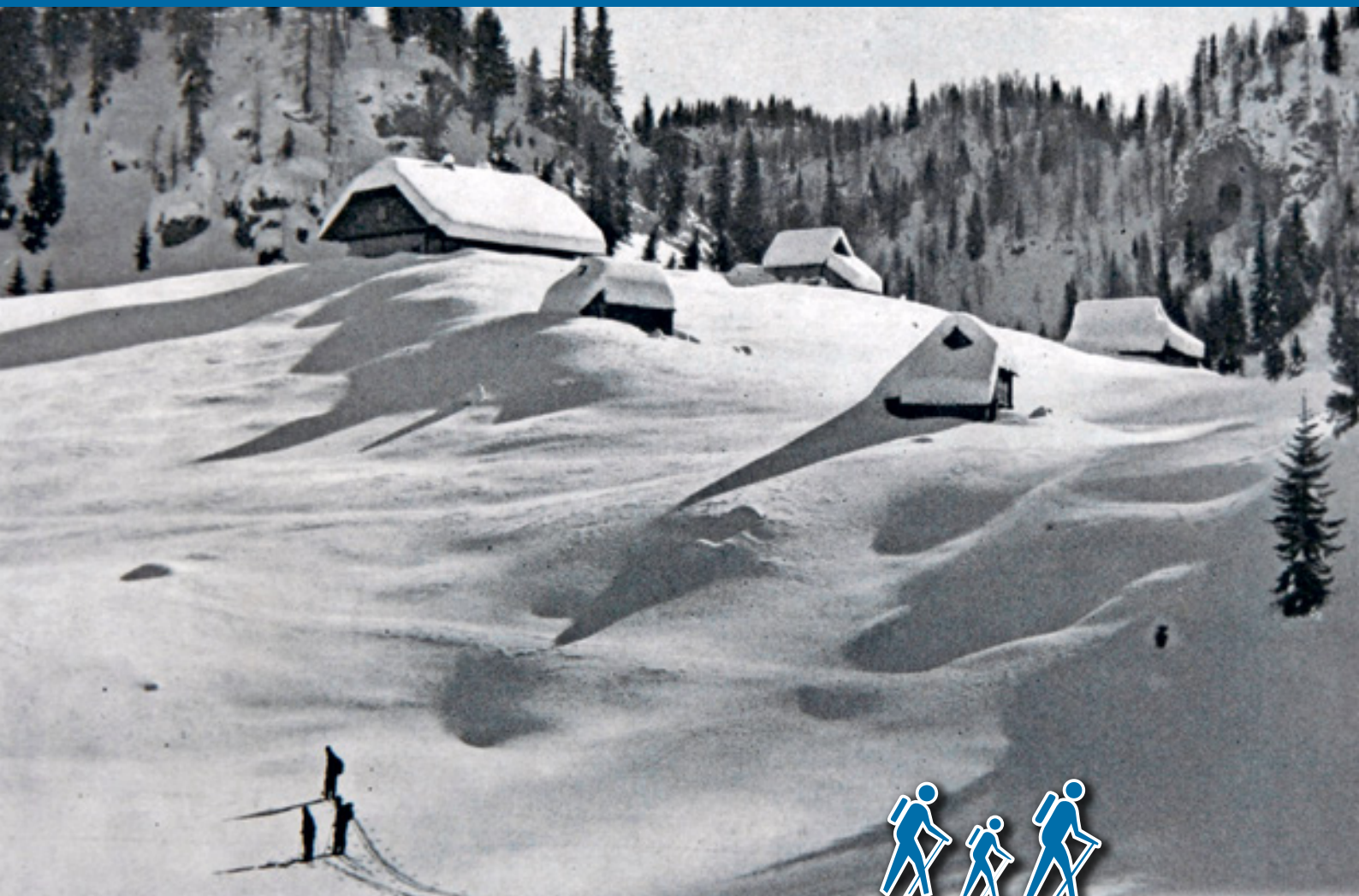

GORSKI

popotnik

Na drugi strani je
vabilo na Zbor članov!

Revija planinskega društva LPP
Leto XL, februar 2020

št.

1

Vse članice, člane in simpatizerje Planinskega društva LPP

vljudno vabimo na 46. redni letni

ZBOR ČLANOV,

ki bo v ČETRTEK, 20. februarja 2020, s pričetkom ob 18. uri

v restavraciji EL CLASICO (Modra hiša),

Bravničarjeva 13, Ljubljana Šiška (poleg Porsche Slovenija).

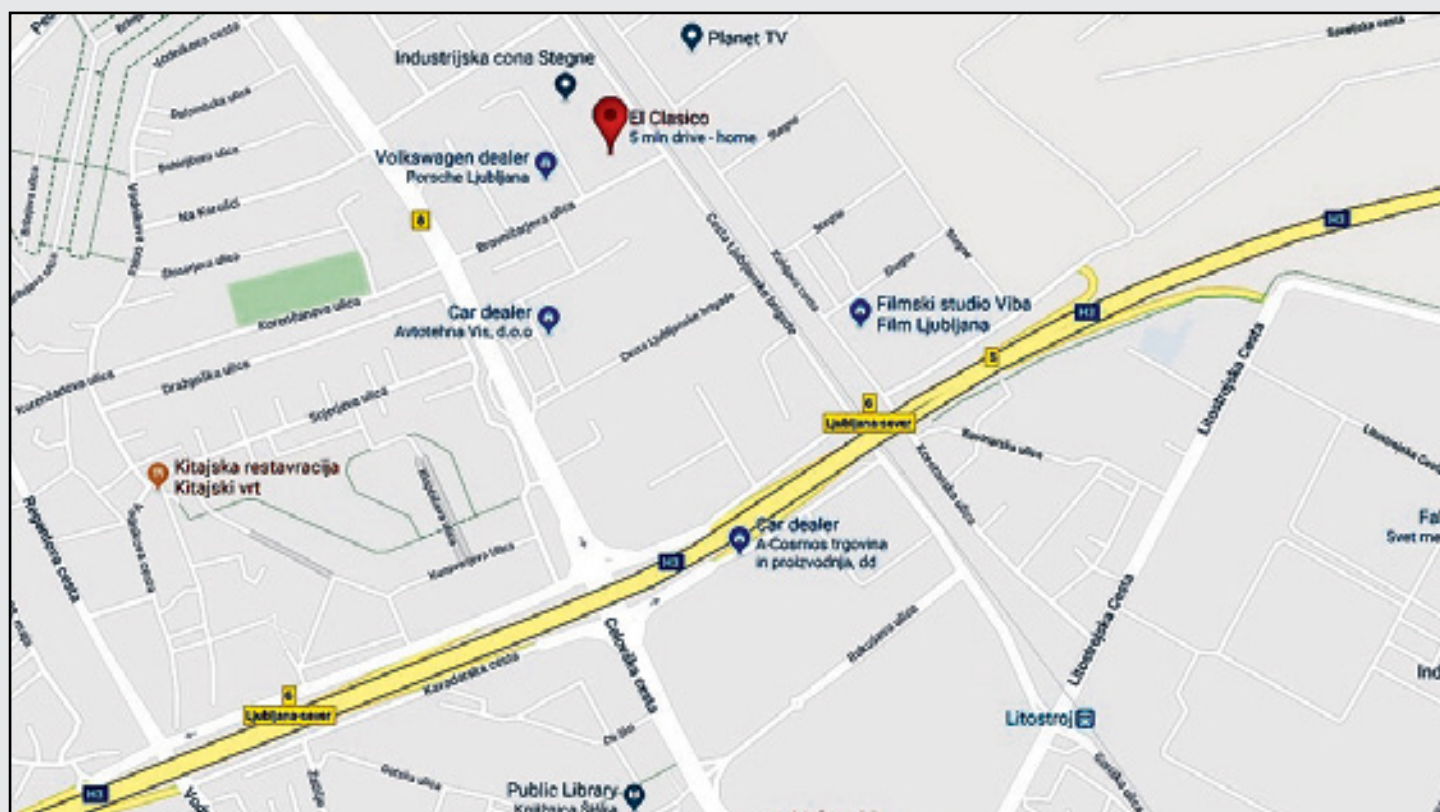
**Po uradnem delu zbora z ustaljenim dnevnim redom
bo večerja in družabni del!**

Prostovoljni prispevek udeleženca: 3 €.

VABLJENI!

Predsednik PD LPP

Tomaž Rusimovič

UVODNIK	4
KAM GREMO	5
GRINTOVEC (2558 m), 1. 3. 2020	5
PO KROŽNI POTI »PENTLJA« Z URBANO	5
PENTLJA, 1. del, 14. 3. 2020	5
KREDARICA (2541 m), 21. 3. 2020	6
LAŠČEK (1071 m), 28. 3. 2020	6
PENTLJA, 2. del, 4. 4. 2020	7
TRDINOV VRH (1178 m), 18. 4. 2020	7
TURSKA GORA (2251 m), 19. 4. 2020	8
GRADIŠKA TURA (793 m), 25. 4. 2020	8
GLINŠČICA, 2. 5. 2020	9
VIŠEVNIK (2050 m), 9. 5. 2020	9
PO DOLINI KAMNIŠKE BISTRICE, 16. 5. 2020	10
PENTLJA 3. del, 23. 5. 2020	11
50. TABOR LJUBLJANSKIH PLANINCEV, 30. 5. 2020	11
PENTLJA, 4. del, 6. 6. 2020	11
SKUTA (2532 m), 27. 6. 2020	11
PEŠ IZ LJUBLJANE DO PLANINE PRI JEZERU, 24.–28. 6. 2020	12
22. SPOMINSKI BREGARJEV POHOD NA PLANINO VIŠEVNIK, 4. 7. 2020	13
KRN (2244 m), 11.–12. 7. 2020	13
SREČANJE OB 40-LETNICI POBRATENJA PLANINSKIH DRUŠTEV	
SPD TRST IN PD LPP, 19. 7. 2020	14
TRIGLAV ČEZ PLEMENICE (2864 m), 15. 8. 2020	14
II. PLANINARJENJE PO FUŽINSKIH PLANINAH, 21.–23. 8. 2020	15
STROKOVNI ČLANKI	16
Z ZNANJEM IN IZKUŠNJAMI V GORE POZIMI –	
IZ PRVE STROKOVNE ROKE IN NE Z DRUŽBENIH OMREŽIJ	16
UKREPI ZA IZBOLJŠANJE STANJA JEZERA NA PLANINI PRI JEZERU	19
ZAKLJUČEK SANACIJE ELEKTRO SISTEMA NA KOČI	21
MLADINSKI KOTIČEK	22
PRVI PLANINSKI POHOD V ŠOLSKEM LETU 2019/20 – BISTRIŠKI VINTGAR	22
IZLET NA RAŠICO – 11. 10. 2019	23
MALI VRH, ZAVRŠNICA	24
TOŠKO ČELO	25
ORLE	26
KJE SMO BILI	27
OKTOBRSKI SORIŠKI TROJČEK (MOŽIC, LAJNAR, DRAVH)	27
PLANINARJENJE PO FUŽINSKIH PLANINAH – PRVIČ	28
SAJ ZA PRIJATELJE SI JE TREBA ČAS VZET... (prosto po Šifrerju)	30
ZANIMIVOSTI	32
MOJA POT NA PLANINI PRI JEZERU	32
40 LET POBRATENI S PD LPP	34
IZLOV RIB IZ JEZERA NA PLANINI PRI JEZERU	36
NOVOSTI PRI ČLANARINI ZA LETO 2020	37
NA TRIGLAV!	37
NEKOGA MORAŠ IMETI RAD	37
IZLETI PD LPP 2020/21	44

GORSKI

Popotnik

Leto XL/ št. 1, februar 2020
ISSN 2232-397X.
Natisnili smo: 300 izvodov

Izdaja:
PLANINSKO DRUŠTVO LPP
Celovška cesta 160
1000 Ljubljana

Tel.: 01 58 22 751
gsm: 031 259 156
mail: pdlpp1974@gmail.com
url: <http://www.pdlpp.si>

Uradne ure vsak četrtek
od 14:00 do 18:00

Zanj:
TOMO RUSIMOVICH, predsednik

Prispevke pošiljati na:
silva.papez@lpp.si

Odgovorni urednik:
TOMO RUSIMOVICH

Uredniški odbor:
TOMO RUSIMOVICH
BOJANA BURNIK
HELENA NOVAK

Tehnično uredništvo:
SILVA PAPEŽ
GREGOR GERČAR

Jezikovni pregled:
SILVA PAPEŽ
EMILIJA VRABER

Zunanji sodelavec:
TISKARSKI ŠKRAT

Oblikovanje in prelom:
FRANCI NOVAK

Grafična priprava za tisk in tisk:
PARTNER GRAF D.O.O.

Fotografija na naslovnici:

Planina pri Jezeru leta 1954
(vir Planinski vestnik št. 3,
marec 1954)

Foto: profesor Janko Ravnik

TOMO RUSIMVIČ

Mnogi ljubitelji gora imajo skrito željo, da bi po upokojitvi postali oskrbniki(-ce) planinskih postojank in uživali na planinah, v čudovitem okolju vršacev, v romantični koči, daleč od mestnega vrveža in vsakodnevnih skrbi. Toda le redki te svoje želje realizirajo, saj je delo oskrbnika daleč od idiličnih predstav neizkušenih posameznikov. Oskrbnik je dejansko »deklica za vse«, veščine in znanja, ki jih mora imeti, da uspešno obvladuje zahtevno delo, si običajen planinec le težko predstavlja. Odgovoren je za funkcioniranje tehničnih sistemov koč (elektrika, voda, internet, čistilna naprava itd.), za nabavo in dostavo hrane, pijače in potrošnega materiala za koč, za finančno poslovanje, sistem varnega dela s hrano (HACCP), vodenje in dobre odnose v oskrbniški ekipi, profesionalen in prijazen odnos do obiskovalcev koč, in še bi lahko naštevali.

Na naši koči smo imeli, razen redkih izjem, srečo z dobrimi oskrbniki. Nekateri so še danes v naših srcih in mnogi se radi spominjamo prijetnih trenutkov, ki smo jih z njimi preživeli na koči. Nekateri oskrbnice in oskrbniki so že postali legende; oskrbniške ekipe Francke Rednak, Ide Dežman in Iva Volerja so tiste z najdaljšim stažem. Za dober sloves naše koč na Planini pri Jezeru imajo velike zasluge vse omenjene ekipe, ki so prijazno postregle in prenočile množice obiskovalcev. Poleg prijaznosti in profesionalnosti je pomemben tudi odnos oskrbniške ekipe do domačinov iz Bohinja, ki se radi ustavljajo na naši postojanki, kar je nedvomno znak, da so nas sprejeli za svoje in se dobro počutijo pri nas.

Letos se od 10-letnega oskrbnišтва poslavlja Ivo Voler; društvo je tako pred velikim izzivom, kako najti oskrbnika, ki bo nadaljeval zgodbo o uspehu, ki jo je na naši koči 10 let gradil oskrbnik Ivo. Pred podobnim izzivom kot mi je še mnogo drugih planinskih društev, saj so spletne strani polne razpisov, s katerimi iščejo oskrbniške ekipe ali najemnike koč: oskrbniško ekipo rabijo v Poštarskem domu na Vršiču, najemnika rabi Planinski dom na Kumu, išče se oskrbniški par za Dom Zorka Jelinčiča na Črni prsti, najemnika potrebujejo na Planinskem domu na Uštah, oskrbnika rabi Kamniška koč na Kamniškem

sedlu, pomoč pri delu rabijo v Aljaževem domu v Vratih, išče se ekipa za Kočo na Gozdu, oskrbnika rabi Blejska koč na Lipanci, in še kar nekaj razpisov je bilo objavljenih v teh dneh.

Ponudba ljudi, ki bi bili pripravljeni prevzeti odgovorno delo oskrbnika, pa je precej manjša od povpraševanja, zato je »boj« za dobre kadre še toliko bolj zahteven.

Generacija ljudi – nekateri so zdaj stari okoli 70 let in so za koč skrbeli, kot da bi bile njihove –, se umika, za mlade pa ta dejavnost ni zanimiva. Oni so v planinstvu aktivni na področjih, ki jim prinašajo neko osebno zadovoljstvo, pa naj gre za hojo v hribe, turno smučanje, gorsko kolesarjenje ali športno plezanje. Ukvarjanje s planinskimi kočami pa pomeni, da se v glavnem ukvarjaš s problemi, je v enem od intervjujev povedal Miro Eržen, podpredsednik Planinske zveze Slovenije. Lastniki planinskih koč bi želeli, da bi se na razpise prijavljali ljudje, ki so pripravljeni na celodnevno delo, ki so radi v hribih, radi komunicirajo z ljudmi in so radi v družbi planincev, ki so torej specifična vrsta ljudi. Samo s takimi ljudmi bo planinska koč prijazen dom, v katerega se bodo ljudje radi vračali.

Naj uvodnik zaključim z iskreno zahvalo našega društva, ki je 10 let spremljalo delo oskrbnika Iva Volerja in njegove ekipe; v tem obdobju smo bili vsi vpleteni skoraj brez skrbi, saj smo vedeli, da je oskrbnik Ivo z ekipo garancija, da bo v naši koči vse »štimalo« in da bodo obiskovalci zadovoljni. Po svojih najboljših močeh smo oskrbniški ekipi pomagali tudi iz doline, po telefonu, z obiski ali z delovnimi akcijami; skrbeli smo, da so imeli v koči dobre delovne razmere, in jim s tem vsaj malo olajšali naporno delo. Torej Ivo, hvala za 10 let sodelovanja, na katero računamo še naprej, vendar v drugačni obliki. Upamo, da nam boš pomagal usposobiti novega oskrbnika in da bo renome naše koč ostal vsaj enak kot do sedaj.

Upamo, da bomo imeli pri izbiri oskrbnika srečno roko in da bo naša koč še naprej priljubljeno domovanje v osrčju Fužinskih planin.

Oskrbniška ekipa Koče na Planini pri Jezeru z Ivom Volerjem na čelu (foto Manca Čujež)

GRINTOVEC (2558 M), 1. 3. 2020

JANEZ MEDVED

- Zborno mesto:** ob 6.00 pred sedežem društva LPP na Celovški cesti 160 v Ljubljani
- Izhodišče:** Dom v Kamniški Bistrici (601m)
- Zahtevnost:** snežna tura, zahtevna označena pot pozimi
- Čas hoje:** 8–9 ur, odvisno od razmer, celodnevna tura
- Oprema:** standardna zimska gorniška oprema, čelada, cepin, dereze

Vrh Grintavca

Kratek opis:

Pot nas vodi od Doma v Kamniški Bistrici po kolovozu mimo Žagane peči do spodnje postaje tovarne žičnice, ki pelje na Kokršsko sedlo, v primeru snega pa od Doma v Kamniški Bistrici. Od tu dalje nas pot vodi običajno že po shojeni poti do Kokrškega sedla. Usmerimo se po običajni poti čez Streho, ki vodi na Grintovec. Nekoliko več previdnosti bo potrebno, ko bomo prečili Spodnje jame, kjer prečimo precej strmo pobočje, pa tudi v nadaljevanju moramo previdno hoditi, zimskim razmeram primerno. Vračamo se po isti poti.

PO KROŽNI POTI »PENTLJA« Z URBANO

STANISLAV KRAGELJ

Pot Pentlja je speljana po obronkih občine Brezovica in malo po sosednjih občinah. Obe pentlji se združita na mostu čez Ljubljano pri Podpeči. Pentljo sestavlja 18

odsekov in prav toliko kontrolnih žigov, ki jih odtisnemo v lično knjižico. Pohodnik, ki bo pot prehodil v celoti, bo od PD Podpeč Preserje dobil značko. Celotna dolžina poti je približno 83,5 km, možno jo je prehoditi v 26 urah.

Mi jo bomo obiskovali po odsekih, hoje bo 4 do 5 ur na dan. Do izhodišča se bomo pripeljali z mestnim avtobusom LPP (Urbana), zborno mesto bo vedno Bavarski dvor – Kozolec.

PENTLJA, 1. DEL, 14. 3. 2020

STANISLAV KRAGELJ

- Zborno mesto:** ob 7.15 na Bavarskem dvoru – pri Kozolcu
- Izhodišče:** Brezovica – Radna
- Zahtevnost:** lahka pot
- Čas hoje:** 4–5 h
- Cilj:** Gradišče (496 m) – Debeli hrib (541 m) – Plešivica (390 m)
- Način prevoza:** mestni avtobus LPP št. 6B (Urbana)
- Priporočena oprema:** pohodne palice, udobni gorniški čevlji, oblačila, primerna vremenu in letnemu času, zaščita za sonce/dež/veter, malica in pijača iz nahrbtnika, potrjena članska izkaznica za 2020

Kratek opis:

S postaje v Radni se usmerimo na pot mimo vrtca v smeri Gradišča in nadaljujemo po grebenu na Debeli hrib. Z Debelega hriba se spustimo na Ljubljansko barje. Povzpne se na Plešivico, z vrha se spustimo

v Notranje Gorice, kjer ujamemo mestni avtobus LPP št. 6B (Urbana) proti Ljubljani.

KREDARICA (2541 M), 21. 3. 2020

STANISLAV KRAGELJ

Zborni mesto: ob 5.00 pred sedežem društva LPP na Celovski cesti 160 v Ljubljani

Izhodišče: Krma (966 m)

Zahtevnost: zimska pot

Čas hoje: 12 ur

Način prevoza: kombi in osebni avtomobili

Priporočena oprema: lavinski trojček, cepin, dereze (12 zob), pohodne palice, udobni gorniški čevlji, oblačila primerna vremenu in letnemu času, zaščita za sonce/dež/veter, malica in pijača iz nahrbtnika. Članska izkaznica - plačana članarina PZS za tekoče leto 2020

Rok za prijavo: društvena pisarna ali Nina Miklič, tel.: 031/259-156, do četrтка, 19. 3. 2020

Kratek opis:

Od Lese v Krmi se odpravimo proti Zgornji Krmi. Obidemo Arnovo glavo in se usmerimo pod Kalvarijo in naprej do Triglavskega doma na Kredarici. Povzpne se na Kredarico. Vračamo se v Krmo po smeri pristopa.

LAŠČEK (1071 M), 28. 3. 2020

MARINKA KOŽELJ STEPIC

Izhodišče: cerkev v vasi Lokovec

Zahtevnost: tehnično lahka pot

Čas hoje: skupaj 3–4 ure

Višinska razlika: približno 200 m

Način prevoza: osebni avtomobili ali kombi

Oprema: pohodniški čevlji, pohodniške palice, športna oblačila, nekaj proti mrazu, vetru in morebitnim padavinam, hrana in pijača

Rok za prijavo: društvena pisarna ali Nina Miklič, 031/259-156, do 26. 3. 2020, do 17. ure

Kratek opis:

Lašček je najvišji vrh Banjške planote, ki se razprostira med Soško dolino na zahodu in Čepovanskim dolom na vzhodu. Podali se bomo na krožno pot, ki vodi večinoma po gozdu, vrh pa je poraščen s travo. Z vrha Laščka je lep razgled na Krnsko pogorje in Spodnje Bohinjske gore. Ob poti bomo spoznavali značilen kraški svet, poln skal in vrtač. Žal bomo spoznavali tudi usodo Banjške planote, ki postaja iz dneva v dan manj naseljena. To dokazujejo mnoge nenaseljene in tudi že razpadajoče domačije. Samotne kmetije in zaselki so raztreseni daleč naokrog, tako da je, baje, od enega konca do drugega kar tri ure hoda.

Pogled na Krn in Batognico

Iz Ljubljane se bomo ob 7. uri odpeljali na Goriško, dalje do Čepovana in do kraja Lokovec. Tu bomo pričeli s hojo. V Ljubljano se bomo vrnili predvidoma v poznih popoldanskih urah.

Predlagam, da vzamemo s seboj nekaj hrane in pijače, saj ob poti ni nobene možnosti prehranjevanja.

Čeprav je bilo oktobra, nas je na vrhu že pozdravil prvi sneg, ki so ga topli sončni žarki hitro topili.

PENTLJA, 2. DEL, 4. 4. 2020

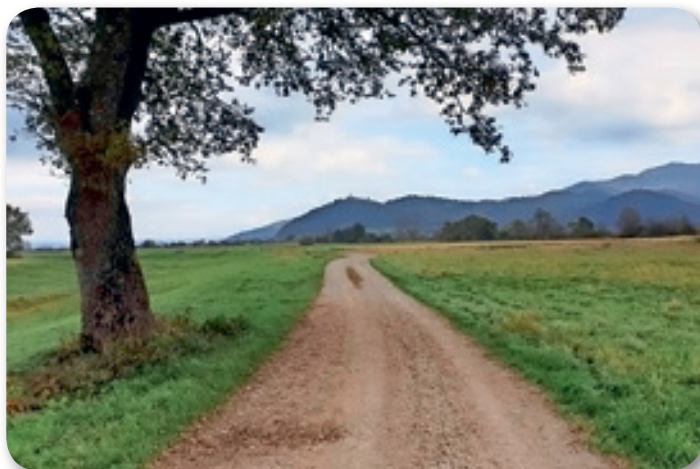
STANISLAV KRAGELJ

- Zborna mesto:** ob 7.15 na Bavarskem dvoru – pri Kozolcu
- Izhodišče:** Notranje Gorice
- Zahtevnost:** lahka pot
- Čas hoje:** 4–5 ur
- Cilj:** Barje – Sv. Ana (484 m) – Planinca – Krim (1107 m)
- Način prevoza:** mestni avtobus LPP št. 6B (Urbana)
- Priporočena oprema:** Pohodne palice, udobni gorniški čevlji, oblačila primerna vremenu in letnemu času, zaščita za sonce/dež/veter, malica in pijača iz nahrbtnika, potrjena članska izkaznica za 2020.

Kratek opis:

Iz Notranjih Goric preko Barja in reke Ljubljanice pridemo v Podpeč. Po gozdni poti nadaljujemo mimo jezera in vkreber do cerkvice sv. Ane. Z vrha nadaljujemo mimo Preserij po gozdni poti preko Planince proti Krimu. Povzpne se na Krim (1107 m) in se spustimo mimo Gornjega Iga v Iško vas,

kjer ujamemo mestni avtobus LPP št. 19I (Urbana) proti Ljubljani.

TRDINOV VRH (1178 M), 18. 4. 2020

BERGANT FRANC – BERGI

- Zborna mesto:** ob 7.00 pred sedežem društva LPP na Celovski cesti 160 v Ljubljani
- Izhodišče:** Gaberje (400 m)
- Zahtevnost:** lahka označena pot
- Hoje:** 2 uri
- Način prevoza:** kombi, osebna vozila
- Višinska razlika:** 778 m
- Oprema:** planinska za poletje in palice
- Rok za prijavo:** društvena pisarna ali Nina Miklič, tel.: 031/259-156, do četrta, 16. 4. 2020

Cerkev svetega Elije

Kratek opis:

Iz Novega mesta ali Otočca se peljemo v vas Velike Brusnice. Naprej sledimo cesti proti Gabrju. V centru vasi Gabrje (takoj za gostilno) pridemo do parkirišča, kjer nadaljujemo naravnost v smeri Šumečega potoka (ime ulice). Na koncu ulice bomo opazili večje parkirišče in ob njem kačipote za Gorjance. Pot nadaljujemo po markirani poti do Trdinovega vrha. Povratek na izhodišče po isti poti.

TURSKA GORA (2251 M), 19. 4. 2020**JANEZ MEDVED**

- Izhodišče:** V Koncu (900 m)
Zahtevnost: snežna tura, delno zahtevna neoznačena pot
Čas hoje: 8–9 ur
Oprema: standardna zimska gorniška oprema, čelada, cepin, dereze

Kratek opis poti:

Odvisno od razmer: ali od Doma v Kamniški Bistrici ali s parkirišča pri tovarni žičnici za Kokrško sedlo. Od tu se usmerimo naravnost in kmalu prispemo do velikega balvana, nadaljujemo po stezi, ki se prične kmalu strmo dvigati. Pot je dobro vidna in običajno že dodobra shojena. Na desni strani se nam kažejo ostenja Brane, mi se držimo bolj leve strani in se ves

čas strmo dvigamo. Čez nekaj časa zavijemo še bolj v levo in kaj kmalu prispemo do Bivaka pod Skuto (2070 m). Od tu dalje nadaljujemo pot po grebenu in kmalu pridemo na Male pode, nato se držimo bolj desno in se usmerimo proti Turskemu žlebu (2114 m). Od tu nadaljujemo po grebenu Turske gore (2251 m) in kmalu prispemo na vrh. Vračamo se po isti poti.

GRADIŠKA TURA (793 M), 25. 4. 2020**STANISLAV KRAGELJ**

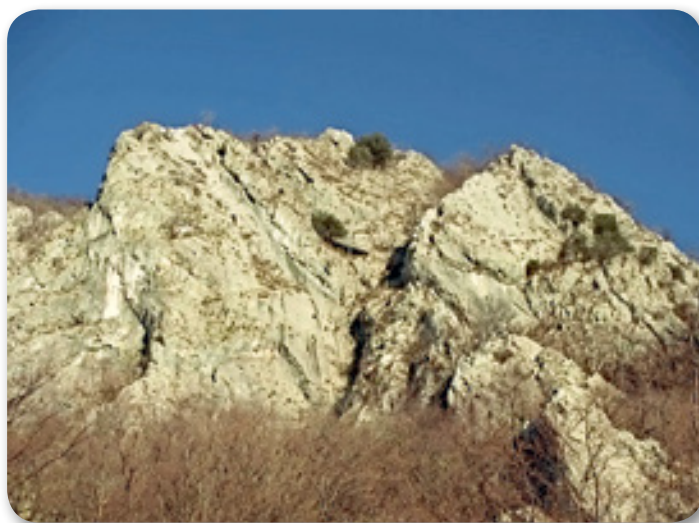
- Zborno mesto:** ob 6.00 pred sedežem društva LPP na Celovški cesti 160 v Ljubljani
Izhodišče: Gradišče (250 m)
Cilj: Otmarjeva pot, (težavnost do C) in Furlanova pot
Zahtevnost: zelo zahtevna ferata
Čas hoje: 6 ur
Način prevoza: kombi in osebni avtomobili

Priporočena oprema za ferato: čelada, plezalni pas, varovalni komplet, pohodne palice, udobni gorniški čevlji, oblačila, primerna vremenu in letnemu času, zaščita za sonce/dež/veter, malica in pijača iz nahrbtnika. Članska izkaznica – plačana članarina PZS za tekoče leto 2020

Rok za prijavo: društvena pisarna ali Nina Miklič tel.: 031/259-156, do četrтка 23. 4. 2020

Turska gora 2251 m

Kratek opis:

S parkirišča pod Gradiško Turo se usmerimo proti Otmarjeve poti. Na vrhu sestopimo v smeri Furlanove poti, nadaljujemo po poti do parkirišča.

GLINŠČICA, 2. 5. 2020

STANISLAV KRAGELJ

- Zborno mesto:** ob 6.00 pred sedežem društva LPP na Celovški cesti 160 v Ljubljani
- Izhodišče:** vas Jezero – San Lorenzo (375 m)
- Cilj:** ferata Bruno Biondi in ferata Zimska roža
- Zahtevnost:** zelo zahtevna ferata lahka krožna pot
- Čas hoje:** ferata 2 uri in 4–5 ur lahka krožna pot
- Način prevoza:** kombi in osebni avtomobili
- Priporočena oprema za ferato:** čelada, plezalni pas, varovalni komplet
- Priporočena oprema za pohod:** pohodne palice, udobni gorniški čevlji, oblačila primerna vremenu in letnemu času, zaščita za sonce/dež/veter, malica in pijača iz nahrbtnika. Članska izkaznica – plačana članarina PZS za tekoče leto 2020, obvezna osebna izkaznica
- Rok za prijavo:** društvena pisarna ali Nina Miklič tel.: 031/259-156, do četrтка, 30. 4. 2020

Kratek opis:

S parkirišča gremo do ferate Bruno Biondi in nato še do ferate Zimska roža. Z vrha ferate se vrnemo do avta in pospravimo opremo. Nato gremo s parkirišča na razgledno točko pod vasjo Jezero. Nadaljujemo po gozdni poti do opuščene železniške trase in jo prečkamo, da pridemo do spodnjega razgledišča Zabrežec. Pod nami je reka Glinščica (12 km) in naselje Gornji konec (Bagnoli), kjer bomo imeli krajši

postanek v gostišču Premuda. Nadaljujemo ob starem vodovodu za Trst do cerkve Marije na Pečah. Od cerkve se povzpemo do spomenika Emiliju Comiciju. Po poti navzdol se spustimo v Botač (319 m). Povzpemo se na Draško planoto z vrhom Mala Stena – Griža. Na Draškem Krasu (442 m) se ob prekrasnih razgledih vrnemo do izhodišča Jezero.

VIŠEVNIK (2050 M), 9. 5. 2020

JANEZ MEDVED

- Zborno mesto:** ob 6.00 pred sedežem društva LPP na Celovški cesti 160 v Ljubljani
- Izhodišče:** Rudno polje (1347 m)
- Zahtevnost:** zahtevna označena pot, delno lahko tudi snežna tura
- Čas hoje:** 4–5 ur
- Način prevoza:** kombi in osebni avtomobili
- Oprema:** standardna zimska gorniška oprema, čelada, cepin, dereze odvisno od razmer

Kratek opis poti:

Od parkirišča na Rudnem polju se usmerimo desno in kmalu prispemo do smučišča, ki ga prečimo. Nato se usmerimo levo ob smučarski progi navzgor do naslednje vlečnice. Še vedno se držimo poti levo navzgor, ob drugi vlečnici nadaljujemo po dolinici navzgor, nato se pot prične strmo dvigati in kmalu prispemo do razpotja. Nadaljujemo naravnost v smeri Viševnika (desno Lipanca in Viševnik čez Kačji rob)

po spet bolj strmi poti, ki nas po nekaj minutah hoje pripelje na manjše sedelce, s katerega se nam odpre lep razgled na Spodnje Bohinjske gore. Na sedelcu nadaljujemo desno in sledimo poti, ki nas pripelje na greben Viševnika. Sledi kratko prečenje pobočja in kmalu prispemo na vrh Viševnika.

Vračamo se po isti poti ali po želji udeležencev lahko tudi čez Srenjski preval na Jezerce in nato do izhodišča na Rudnem polju.

PO DOLINI KAMNIŠKE BISTRICE, 16. 5. 2020

MARINKA KOŽELJ STEPIC

- Izhodišče:** Dom v Kamniški Bistrici
- Zahtevnost:** tehnično lahka pot
- Čas hoje:** 4–5 ur
- Višinska razlika:** približno 350 m
- Način prevoza:** osebni avtomobili, kombi ali javni prevoz
- Oprema:** pohodniški čevlji, pohodniške palice, športna oblačila, nekaj proti hladu, vetru in morebitnim padavinam primerno, hrana in pijača
- Rok za prijavo:** društvena pisarna ali Nina Miklič, tel. 031/259-156, do 14. 5. 2020

Kratek opis:

Dolino Kamniške Bistrice poznamo predvsem kot izhodišče za vzpone na vrhove Kamniško-Savinjskih Alp. Manj jo poznamo kot lepo ledeniško dolino, posuto z mnogimi zanimivimi balvani. Tokrat bomo obiskali in si dodobra ogledali tri največje balvane. Največji je Sivnica, visoka kar 45 m. Drugi po velikosti je Lepi kamen, na katerem stoji lovska kočica. Tretji, ki nam je vsaj malo znan, je po dolgem počena in razmaknjena Žagana peč.

Vse te balvane je že zaznamovala človeška roka ali noga. Na Sivnici so alpinisti opremili nekaj zahtevnih plezalnih smeri. Čeprav pot do nje ni označena in si včasih Sivnico našel le s pomočjo zemljevida, vodi tja že kar dobro uhojena stezica. Na Lepem kamnu stoji lovska kočica, ki ji domačini pravijo Titova lovska kočica. Ker je Lepi kamen dobro preklan, stoji na večjem delu kočice, na manjšem pa preža. Z Lepega kamna je ob ugodnem vremenu čudovit pogled na ostenja nad Koncem. Žagana peč sicer poznamo, saj je ob gozdni cesti, ki vodi do spodnje postaje tovarne žičnice na Kokrsko sedlo. Le redkokdaj si vzamemo čas, da jo

obhodimo in pogledamo ozko poč, ki sega od vrha do tal. Tudi Žagana peč je nekdaj služila alpinistom za prve stope in oprimke. V Spominskem parku so razporejene spominske plošče v spomin ponesrečenim v Kamniških Alpah ali domačim, ki so se ponesrečili v tujih gorah. Tako je tu lepa spominska plošča v spomin vrhunskemu alpinistu Tomažu Humarju, ki se je ponesrečil v Himalaji. Ob povratku si bomo ogledali še Kraljevi dvorec oziroma Titovo vilo, ki je zgrajena po načrtih znanega arhitekta Jožeta Plečnika.

Najprej se bomo podali do Sivnice, nato do Lepega kamna in nazadnje še do Žagane peči. Ob povratku bomo šli skozi Spominski park in se mimo Kraljevega dvorca vrnili na izhodišče.

Ta izlet je obarvan z naravovarstveno vsebino, kako ohraniti balvane in druge zanimivosti ter jih obenem pokazati obiskovalcem.

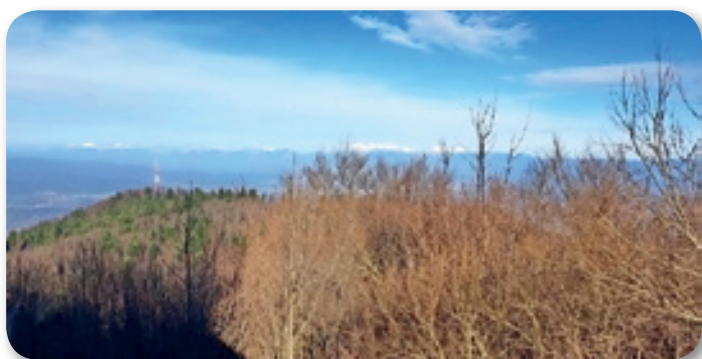
Zbor bo v soboto, 16. 5. 2020. Kje in kdaj je odvisno od števila prijavljenih in načina prevoza – osebni avto ali celo javni avtobusni prevoz. To bo jasno ob prijavi. Povratek bo v popoldanskih urah.

PENTLJA 3. DEL, 23. 5. 2020

STANISLAV KRAGELJ

- Zborni mesto:** ob 7.15 na Bavarskem dvoru – pri Kozolcu
- Izhodišče:** Rakitna
- Zahtevnost:** lahka pot
- Čas hoje:** 4–5 ur
- Cilj:** Novaška gora (998m) – Smrekovec (959m) – Kavc – Podpeč
- Način prevoza:** mestni avtobus LPP št. 6B (Urbana)
- Priporočena oprema:** pohodne palice, udobni gorniški čevlji, oblačila primerna vremenu in letnemu času, zaščita za sonce/dež/veter, malica in pijača iz nahrbtnika, potrjena članska izkaznica za 2020.

Kratek opis:

Na Novaško goro se povzpemo mimo rimskih obrambnih zidov. Z vrha sestopimo do sedla in naprej na Smrekovec. Proti Kavcu dvakrat prečkamo cesto in po gozdni poti pridemo do spomenika in studenca z vodo. Sledi spust v Preserje in naprej v Podpeč, kjer ujamemo mestni avtobus LPP št. 19B (Urbana) proti Ljubljani.

50. TABOR LJUBLJANSKIH PLANINCEV, 30. 5. 2020

BERGANT FRANC – BERGI

Kraj srečanja še ni znan, o njem boste pravočasno obveščeni.

V letu 2019 je bilo organizator tabora Planinsko društvo Železničar, ki je pripravilo tabor pri Kosijevem domu na planini Vogar.

PENTLJA, 4. DEL, 6. 6. 2020

STANISLAV KRAGELJ

- Zborni mesto:** ob 7.15 na Bavarskem dvoru – pri Kozolcu
- Izhodišče:** Rakitna
- Zahtevnost:** lahka pot
- Čas hoje:** 4–5 ur
- Cilj:** Rakitna – Rotovc – Vrbica (430 m) – Osredek – Rakitna (1107 m)
- Način prevoza:** mestni avtobus LPP št. 6B (Urbana), prestopamo
- Priporočena oprema:** pohodne palice, udobni gorniški čevlji, oblačila primerna vremenu in letnemu času, zaščita za sonce/dež/veter, malica in pijača iz nahrbtnika, potrjena članska izkaznica za 2020.

Kratek opis:

Iz Rakitna se podamo na pot proti Rotovcu. Po poti mimo naselja Boršt zavijemo proti Ustju in naprej do Vrbice. Prečkamo potok Zala (sezuvaje čevljev), povzpemo se do Osredka. Vrnitev v Rakitno.

SKUTA (2532 M), 27. 6. 2020

JANEZ MEDVED

- Zborni mesto:** ob 5.00 pred sedežem društva LPP na Celovski cesti 160 v Ljubljani
- Izhodišče:** V Koncu (900 m)
- Zahtevnost:** delno zahtevna in neoznačena pot, v nadaljevanju zelo zahtevna označena pot
- Čas hoje:** 8–9 ur
- Oprema:** standardna gorniška oprema + čelada + samovarovalni komplet

Kratek opis poti:

S parkirišča pri tovorni žičnici za Kokrško sedlo se usmerimo naprej po kolovozu, ki pri velikem balvanu počasi izgine, mi pa nadaljujemo po stezi, ki se prične kmalu strmo vzpenjati. Pot je dobro vidna in ji zlahka sledimo. Na desni strani se nam kažejo ostenja Brane, mi se držimo bolj leve strani in nekaj časa hodimo po melišču, ki ga kmalu zapustimo in zavijemo še bolj v levo ter se v ključih povzpemo po travnatem pobočju. Še malo se dvignemo in prispemo do Bivaka pod Skuto (2070 m). Od tu dalje še vedno po brezpotju nadaljujemo pot po grebenu in kmalu pridemo na markirano pot, ki vodi na Skuto. Strmina počasi narašča, pot pa nas pripelje na melišče, ki ga moramo premagati. Ko pridemo na vrh melišča, vstopimo v ostenja Skute. Na poti so nam v pomoč varovala, predvsem klini, v nadaljevanju pa tudi jeklenice. Kmalu prispemo na vrh Skute. Vračamo se po drugi poti, ki nas vodi proti Štruci (2457 m), se povzpemo na njo in nadaljujemo pot proti Škrbini (2408 m), pred njo zavijemo proti Velikim podom in nadaljujemo pot do Bivaka pod Grintovcem (2102 m). Nato nadaljujemo pot do Kokrškega sedla (1793 m). Tu se lahko okrepčamo in nadaljujemo pot proti izhodišču v dolini.

PEŠ IZ LJUBLJANE DO PLANINE PRI JEZERU, 24.–28. 6. 2020

TOMO RUSIMVIČ

Verjetno vas ni malo, ki poznate tradicionalni pohod iz Ljubljane do Planine pri Jezeru; nekateri ste ga, vključno z menoj, tudi opravili. Traso je načrtoval in po njej kar 14-krat vodil zadovoljne planince naš pokojni vodnik Janez Lenaršič, zadnjič leta 2017. Pot je potekala od Črnega vrha do Planine pri Jezeru. V treh dneh so udeleženci premagali pot čez Polhograjsko hribovje preko Sorice v Bohinj in nato preko planine Vogar do Planine pri Jezeru. Zadnja leta je tlela ideja, da bi to pot ponovno uvrstili v naš izletniški program in tako nadaljevali tradicijo Janezovega pohoda.

Lansko jesen je na kostanjevo nedeljo pogovor znova nanesel na to temo. Mirko, Herman in jaz smo modrovali, kako bi se lotili tega podviga. Mene so določili za vodnika, Mirko in Iva bosta kot poznavalca pomagala določiti traso in se dogovoriti za prenočišča, Herman pa bo prevzel prevoz opreme, kar je ne bomo nosili v nahrbtnikih, in vozil kombi od prenočišča do prenočišča. Novost bi bila le, da bi tokrat pohod dejansko začeli v Ljubljani in ga zato podaljšali za en dan.

Program pohoda bi bil naslednji:

1. dan Podutik – Črni vrh (Podutik, Toško čelo, Katarina, Grmada, Tošč, Črni vrh);
2. dan Črni vrh – Gorenja Žetina (Črni vrh, Bukov vrh, Poljane, Gorenja Žetina);
3. dan Gorenja Žetina – Nemški rovt (Gorenja Žetina, Zali log, Sorica, Nemški rovt);
4. dan Nemški rovt – Planina pri Jezeru (Nemški rovt, Bohinjska Bistrica, Stara Fužina, Vogar, Planina pri Jezeru).
5. dan povratek v dolino in v Ljubljano.

Prenočevali bomo lahko v spalnih vrečah na seniku, v šotorčku ali v sobi kmečkega turizma, odvisno od možnosti in želja. Hrana bo iz nahrbtnika, ali pa nam bodo kaj pripravili na kmečkem turizmu, odvisno od možnosti in želja. Hrano si bomo lahko dokupili v mestih in vaseh, skozi katere nas bo vodila pot. Dnevne hoje bo od 8 do 10 ur, zato od pohodnikov pričakujemo primerno kondicijo, uhojene planinske čevlje in obilo dobre volje. Več bo znanega v razpisu, ki bo objavljen dober teden pred pohodom. Rezervirajte si termin in nabirajte kondicijo!

22. SPOMINSKI BREGARJEV POHOD NA PLANINO VIŠEVNIK, 4. 7. 2020

BERGANT FRANC – BERGI

- Zborno mesto:** ob 7.00 pred sedežem društva LPP na Celovški cesti 160 v Ljubljani
- Izhodišče:** Planina Blato (1088 m)
- Zahtevnost:** lahka označena pot
- Čas hoje:** 5 ur
- Višinska razlika:** 540 m
- Način prevoza:** kombi, osebna vozila
- Oprema:** za poletje in palice
- Rok za prijavo:** društvena pisarna ali Nina Miklič, tel.: 031/259-156, do četrтка, 2. 7. 2020

Kratek opis:

Bregarjevo zavetišče na planini Viševnik (1620 m) leži na travnatem prevalu med Pršivcem (1761 m) in Grivo (1757 m). Zaradi izredne slikovitosti in lepih razgledov sodi Viševnik med najlepše planine. Nekdanji pastirski stanovi so v najemu, vendar tega skoraj ne opazimo, saj je planina v veliki meri ohranila nekdanji videz. Ker je v okolici vse polno jam in škrapelj (visokogorski kras), velja hoditi le po nadelanih poteh. Bolj znani sta Majška jama in Brezno pri Gamsovi glavici. Na sami planini je tudi visokogorsko močvirje.

Bregarjevo zavetišče je v nekdanji sirarni. Leta 1982 so razpadajoči objekt vzeli v najem člani PD Drago Bregar.

S planine Blato se udeleženci vzpenjo do Planine v Lazu, nadaljujejo pot na planino Dedno polje in nato pri Bregarjevemu zavetišču na planini Viševnik obudijo

spomin na preminulega prvega slovenskega alpinista, ki je leta 1977 za vedno ostal v pakistanskemu delu Himalaje, ko se je udeležil odprave na 8068 m visoki Hidden Peak ali Gašerbrum I, v pogorju Karakorum.

KRN (2244 M), 11.–12. 7. 2020

JANEZ MEDVED

- Zborno mesto:** ob 5.00 pred sedežem društva LPP na Celovški cesti 160 v Ljubljani
- Izhodišče:** Savica (653 m)
- Zahtevnost:** delno zelo zahtevna označena pot
- Čas hoje:** 8–9 ur na dan
- Način prevoza:** kombi in osebni avtomobili
- Oprema:** standardna gorniška oprema: pohodniški čevlji, pohodniške palice, športna oblačila, nekaj proti mrazu, vetru in morebitnim padavinam, hrana in pijača
- Rok za prijavo:** društvena pisarna ali Nina Miklič, tel.: 031/259-156, do četrтка, 9. 7. 2020

Kratek opis poti:

Od parkirišča pri Domu pri Savici (653 m) gremo čez Komarčo do Črnega jezera (1294 m). Nadaljujemo pot po Lopučniški dolini do Koče pri Triglavskih jezerih (1685 m). Od tu nadaljujemo pot do Planine na Kraju (1513 m). V koči pod Bogatinom se nekoliko okrepčamo in pot nadaljujemo do Planinskega doma pri Krnskih jezerih (1385 m). Tu prespimo. Naslednji dan nadaljujemo pot do Krna (2244 m), nato se spustimo do Gomilškovega zavetišča (2182 m), se malo okrepčamo in nadaljujemo pot do Krniške škrbine (2038 m), nato se povzpemo na Batognico (2164 m). Pot nadaljujemo čez Peske in Prehodce (1639 m), Za Lepočami (1696 m) in čez Bogatinsko sedlo (1803 m) do Komne (1520 m) in nazaj na izhodišče.

SREČANJE OB 40-LETNICI POBRATENJA PLANINSKIH DRUŠTEV SPD TRST IN PD LPP, 19. 7. 2020

TOMO RUSIMOVČ

Letos mineva štirideset let, odkar sta takratna predsednika SPD Trst Pino Rudež in PD Integral (sedaj LPP) Miha Primc na naši koči na Planini pri Jezeru svečano podpisala listino o pobratenuju.

Pobratenje ni ostalo zgolj na papirju. S planinci iz Trsta se dejansko vsako leto srečujemo in med nami so se stkale resnično globoke in pristrčne prijateljske vezi. Vsako leto spomladi priredimo skupen izlet – enkrat pri njih, enkrat pri nas. Vmes se eni in drugi udeležimo tudi vsakoletnih občinskih zborov obeh društev, najraje pa gremo Ljubljancani na martinovanje, »kostanjevo nedeljo«, ki jo Tržačani organizirajo včasih na njihovi včasih na naši strani, vedno pa je povezano z izletom in na koncu z družabnim srečanjem ter obvezno peko kostanja.

Prva listina o pobratenuju je res že malo zbledela, pobudniki in udeleženci takratnega srečanja so starejši za štirideset let, a prijateljstvo je še danes trdno. Vsakih 10 let listino o pobratenuju ponovno potrdimo s prireditvijo na naši koči na Planini pri Jezeru, in letos je zopet okrogla obletnica. Predsednik in predsednica sta staknila glavi in se takole dogovorila:

V nedeljo, 19. julija, bo ob 12h na Planini pri Jezeru svečanost ponovnega podpisa listine o pobratenuju z govori, kulturnim programom in vsem, kar še spada zraven. Sledilo bo družabno srečanje z glasbo in plesom do poznega popoldneva. Po uradnem delu prireditve bodo »nekaj na žlico« delili mojstri, ki se bodo že dan prej vrteli okoli kotla, poskrbeli pa bomo tudi za točno pivo in nudili vse, kar bo na zalogi na koči.

Tržačani obljublajo, da bodo prišli v velikem številu. Kaj pa člani PD LPP? Vabljeni ste vsi aktivni planinci, zlasti tisti, ki se redno udeležujete skupnih srečanj, posebno dobrodošli pa so tisti, ki so bili priče pobratenuja.

Na proslavo obletnice pobratenuja bo v nedeljo iz Ljubljane organiziran brezplačen prevoz z avtobusom. Predvidevamo, da bo večina prišla na Planino pri Jezeru peš preko Vogarja. Za starejše bomo organizirali prevoz s kombijem do planine Blato, za tiste, ki imajo težave s hojo v hrib, pa bo do naše koče na voljo tudi prevoz s terenskim vozilom. Glede dodatnega prevoza se boste dogovorili ob prijavi. Če

pa boste na Planino pri Jezeru prišli že v soboto, si morate prevoz organizirati v lastni režiji in rezervirati prenočišče pri oskrbniku.

Vabljeni v čim večjem številu!

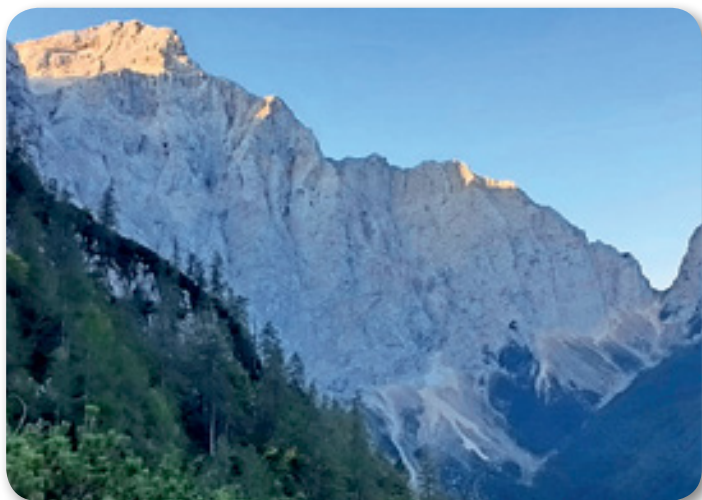
TRIGLAV ČEZ PLEMENICE (2864 M), 15. 8. 2020

STANISLAV KRAGELJ

- Zborno mesto:** ob 5.00 pred sedežem društva LPP na Celovski cesti 160 v Ljubljani
- Izhodišče:** Aljažev dom v Vratih (1015 m)
- Zahtevnost:** zelo zahtevna pot
- Čas hoje:** 12 ur
- Način prevoza:** kombi in osebni avtomobili
- Priporočena oprema:** čelada, plezalni pas, varovalni komplet, pohodne palice, udobni gorniški čevlji, oblačila primerna vremenu in letnemu času, zaščita za sonce/dež/veter, malica in pijača iz nahrbtnika. Članska izkaznica – plačana članarina PZS za tekoče leto 2020
- Rok za prijavo:** društvena pisarna ali Nina Miklič tel.: 031/259-156, do četrtek, 13. 8. 2020

Kratek opis:

Od Aljaževega doma v Vratih mimo izvira Bistrice do Luknje (1758 m). Nadenemo si varovalno opremo in gremo po zavarovani poti čez Plemenice. Na Triglav se povzpemo čez Triglavsko škrbino (2659 m). Sestop na Dom Planika in Čez Štapce na Kredarico. V Vrata po Tominškovi poti.

II. PLANINARJENJE PO FUŽINSKIH PLANINAH, 21.–23. 8. 2020

VODNIKI PD LPP

- Kdaj:** od petka, 21. 8. 2020, ob 17.00, ko se zberemo pred sedežem društva na Celovski cesti 160, Ljubljana; vrnitev 23. 8. 2020 pozno popoldan
- Kako:** avtobus ali društveni kombi in osebna vozila
- Predviden čas hoje:** prvi dan 1 ura, drugi dan 6–8 ur, tretji dan 4–6 ur
- Oprema:** pohodne palice, udobni gorniški čevlji, oblačila, primerna vremenu in letnemu času, zaščita za sonce/dež/veter
- Izhodišče:** Planina Blato
- Zahtevnost:** prvi dan nezahtevna pot, drugi dan nezahtevna ali zahtevna pot, tretji dan nezahtevna pot
- Prehrana:** na izletih malica in pijača iz nahrbtnika, ponudba naše koče
- Članska izkaznica:** plačana članarina PZS za tekoče leto 2020
- Rok za prijave:** društvena pisarna, Nina Miklič tel.: 031/259-156, do četrтка, 20. 8. 2020
- Kratek opis:**

V prvi lanske številki Gorskega popotnika smo ta izlet opisali v članku »Razbremenimo Triglav«. Gre za idejo, da razbremenimo našega očaka, ki je v avgustovskih dneh zelo obremenjen, in se raje podamo v zamaknjen in samotni svet Fužinskih

planin, kot to področje imenuje Tine Mihelič. Koncept izleta, ki bi ga lahko imenovali kar »Dan Fužinskih planin«, je, da se v petek pozno popoldan odpravimo v Staro Fužino in od tam preko Planine Blato do naše gostoljubne koče. Drugi dan bosta organizirana dva izleta, eden zahtevnejši in eden lažji.

Letos bo zahtevnejši izlet zopet naš »kralj Fužinskih planin« Debeli vrh. Nanj se bomo odpravili že zelo zgodaj, da nas ne bodo presenetile popoldanske nevihte. Lani nam ta podvig ni uspel zaradi megle, ki je zakrivala vse, kar je bilo višje od Planine pri Jezeru, a upajmo, da bo letos lepše vreme.

Druga skupina se bo podala do Koče pri Triglavskih jezerih in na povratku obiskala še planino Zgornja Ovčarija ter planino Viševnik. Po povratku si bomo kaj spekli na žaru, nato pa bo sobotni večer namenjen veselemu druženju, za katerega bo vsak prispeval malo dobre volje, da bo lušno.

V nedeljo se bomo lahko podali na lažji izlet (Pršivec, Vodični vrh) in nato po kosilu proti domu. Vse pa se lahko še spremeni – odvisno od vremena in volje udeležencev. Prijavite se, ne bo vam žal, saj vas na izlet vabi UO PD LPP. Upajmo, da bo tudi kaj prispeval!

Z ZNANJEM IN IZKUŠNJAMI V GORE POZIMI – IZ PRVE STROKOVNE ROKE IN NE Z DRUŽBENIH OMREŽIJ

MANCA OGRIN

Objavljeno na portalu PZS:

<https://www.pzs.si/mediji.php?pid=577>

Zimskemu obisku gora dajejo pečat nižje temperature, krajši dan, zaprte planinske koče in specifične snežne razmere, zato odhod v gore pozimi zahteva natančno načrtovanje, pridobivanje informacij s terena, upoštevanje osebnih izkušenj, ustrezno opremo in znanje njene uporabe. Zato se v gore odpravimo premišljeno in odgovorno, znanje pa pridobimo pri kredibilnih in strokovno usposobljenih kadrih in ne na družbenih omrežjih, sta na novinarski konferenci Planinske zveze Slovenije (PZS) 11. decembra, na mednarodni dan gora, na Krvavcu poudarila strokovni sodelavec PZS in gorski reševalec **Matjaž Šerkezi** ter načelnik Vodniške komisije PZS in inštruktor planinske vzgoje **Franc Gričar**.

Slovensko visokogorje je pod debelo snežno odejo, nižje pa so planinske poti spolzke zaradi vlage in poledenele podlage, je strokovni sodelavec Planinske zveze Slovenije in gorski reševalec **Matjaž Šerkezi** predstavil **trenutne razmere v gorah**: »Stopnja nevarnosti snežnih plazov je druge stopnje po evropski petstopenjski lestvici, in sicer nekje nad 1800 metri nadmorske višine, problematičen je predvsem napihan sneg. Planinske poti in brezpotja so na tej višini poledeneli zaradi inverzije in nizkih nočnih temperatur. Severna pobočja, stene, grape, predvsem osojne strani, so zasnežene, sneg je trd, zbit in poledenel. Na nižje ležečih predelih, predvsem v gozdu, nevarnost predstavlja suho listje, ki že samo po sebi drsi, pod njim pa se skrivajo mokre korenine in kamenje, ponekod tudi poledenela podlaga. So pa trenutno razmere v sredogorju in visokogorju zelo različne. Tako npr. na Kamniško sedlo pridete po kopnem, le zadnjih 200 metrov je pot mestoma poledenela in še temu se da varno izogniti, medtem ko v zračni razdalji 100 metrov stran za pot na Kokrsko sedlo potrebujete dereze in cepin, saj je pot zasnežena in pokrita z zbitim snegom in ledom.«

Slovensko visokogorje je pod debelo snežno odejo, nižje pa so planinske poti spolzke zaradi vlage in poledenele podlage, opozarja Matjaž Šerkezi (foto Manca Ogrin)

Zimski obisk gora zaznamujejo še druge posebnosti, ki jih je izpostavil **Franc Gričar**, načelnik Vodniške komisije PZS in inštruktor planinske vzgoje: »Dnevi so kratki, planinske koče zaprte, v gorah pa je sneg in z njim temperature pod lediščem in večkrat močan veter. Megla pogosto zmanjša vidljivost in neizkušenega planinca hitro zapelje na napačno pot, pokrajina postane povsod enaka, človeka zajame panika in hitro lahko pride do nesreče zaradi padca čez skalni skok ali zdrsa na mokri podlagi. Posamezniki se vse prevečkrat v hribe podajo brez ustrezne opreme, pozabijo na čelno svetilko, prvo pomoč, topla oblačila, potem pa jih preseneti noč ali zgrešijo pot zaradi slabe vidljivosti. V zimskem času se spremeni tudi videz pokrajine in ni nujno, da če jo poznamo iz poletnih dni, jo bomo prepoznali tudi pozimi. Poleti dobro vidna planinska pot je - pokrita z listjem ali snežno odejo - slabo vidna. Zato je zelo pomembno dobro znanje iz orientacije in predvsem, da imamo s sabo kakovosten planinski zemljevid in kompas. Seveda nam bo prav prišla tudi aplikacija LocusMap na pametnem telefonu, vendar naj ne bo zamenjava za tiskan zemljevid.«

Odhod v gore pozimi zahteva natančno načrtovanje, pridobivanje informacij s terena, upoštevanje osebnih izkušenj, ustrezno opremo in znanje njene uporabe (foto Manca Ogrin)

Za obisk gora pozimi potrebujemo **popolno zimsko opremo** - cepin, dereze in čelado, ob obisku visokogorja tudi plazovni trojček. Pred vsako turo je treba preveriti stanje opreme, snežne razmere na območju, kamor se odpravljamo, in odprtost planinskih koč. Poleg tehnične opreme za hojo v gore pozimi potrebujemo vso opremo kot za gore v letnih, kopnih razmerah, dodatno pa še dobre zimske planinske čevlje, gamaše za zaščito pred vdorom snega v čevlje, kakovostna oblačila, ki ščitijo pred vetrom, mrazom in vlago ter imajo dobre izolacijske lastnosti. Potrebna je zaščita pred močnim soncem, ne pozabimo niti na rezervna oblačila in na dejstvo, da je pozimi dan krajši in da je večina planinskih koč zaprta, zaradi česar potrebujemo več tople tekočine in hrane v nahrbtniku.

V gorah je nujno imeti ustrezno opremo, ki jo je treba tudi znati pravilno uporabljati, opozarja Franc Gričar, ki je prikazal ustavljanje s cepinom (foto Manca Ogrin)

»Pri **pripravi na turo** se moramo vprašati, ali naše znanje in izkušnje ustrezajo zahtevnosti izbrane ture. Vse več planincev se v gore odpravi s primerno opremo, ne znajo pa je uporabljati oz. jo uporabljajo napačno. Dereze na nogah in pohodne palice v rokah, cepin v rokah brez rokavic, široke hlače, glava, ki ni pokrita s čelado, trakovi, ki visijo prek kolen, navezava na vrv z napačnim vozlom ali naveza dveh planincev brez varovanja, lavinska žolna na vrhu oblačil ali v nahrbtniku, z derezicami na vrh Grintovca ... vse to so smrtno in nevarne kombinacije, ki se jih neizkušeni ne zavedajo. Ob zdrsu ali padcu so ključne prve sekunde in še najbolj večji alpinisti jih težko izpeljejo, kaj šele nekdo, ki zaustavljanja s cepinom še nikoli ni poskusil in na rokah nima rokavic. V trenutku bo ostal brez kože in mišic na roki, izpustil cepin, sam pa bo brez nadzora po pobočju zdrsil kot poln nahrbtnik«, je dodal **Šerkezi** in osvetlil tudi nevaren **populizem družbenih omrežij**: "Zadnje leto je opazno, da je populizem družbenih omrežij prebudil posameznike, ki izkoriščajo preventivo v gorah za promocijske namene in tako oglašujejo določene izdelke in opremo. V večini so njihovi nasveti plod predelave novic PZS in GRZS, vendar vzeti iz konteksta in napačno predstavljeni, saj jih prek videovsebin ali fotografij v večini predstavljajo 'influencerji' brez planinskega znanja ali pa njihove izkušnje temeljijo zgolj na nekaj turah ali obiskih tečajev varnejše hoje. Prav tako se pojavljajo posamezniki, ki v gore vodijo preko svojih kompetenc in znanja, kar je še posebej nevarno. S tem razlogom moramo biti previdni, ko najamemo vodnika ali ko spremljamo energije polne objave posameznikov na družbenih omrežjih.«

Za obisk visokogorja so edina pravilna izbira 10- ali 12-zobe gorniške dereze (levo), mini derezice (desno) so na strmih terenu smrtno nevarne (foto Manca Ogrin)

Med tehnično opremo, ki jo potrebujemo za varnejše obiskovanje visokogorja pozimi, spadajo **dereze, cepin in čelada**. »*Za obisk visokogorja so edina pravilna izbira 10- ali 12-zobe gorniške dereze. Razne mini derezice, verige in druge gumijaste izpeljanke, ki so pravi modni hit v zadnjih letih, sodijo v mesto in na bolj položne terene, saj nimajo prvih zob in niso primerne za resnejše gorniške ture, žal pa so lani botrovale tudi smrti planinke na Grintovcu*«, je še enkrat poudaril **Šerkezi** ter prikazal **nevarnost mini derezic** ob rabi na neustreznem terenu, saj se na strmini lahko snamejo s čevljev, kar povzroči zdrs. Inštruktor planinske vzgoje **Gričar** pa je prikazal **pravilno uporabo derez in cepina**, pri čemer je pomembno, da takoj, ko na noge namestimo dereze, palice zamenja cepin - le tako se bomo v primeru padca lahko uspešno zaustavili, glavo pa nam varuje čelada: »V gorah je nujno imeti ustrezno opremo, ki jo je treba tudi znati pravilno uporabljati, za zagotavljanje varnosti, svoje in drugih udeležencev ture, pa so potrebne tudi ustrezne izkušnje, ki jih lahko pridobimo samo s kilometrino v gorah. Na zimske ture se v začetku odpravimo pod budnim očesom usposobljenih vodnikov znotraj planinskih društev ali gorskih vodnikov, znanje pa lahko pridobimo tudi na raznih zimskih tečajih gibanja v gorskem svetu. Izkušeni planinci pred odhodom v gore vedno preverijo stanje snežnih plazov, vremensko napoved, stanje na poti, odprtost planinske koče ... Pri tem je pomemben vir podatkov. Kakovostne in preverjene informacije o turi lahko dobite na spletni strani Planinske zveze Slovenije ali v tiskanih vodnikih in planinskih zemljevidih PZS.«

Mini derezice so ob rabi na neustreznem terenu smrtno nevarne, saj se na strmini lahko snamejo s čevljev, kar povzroči zdrs (foto Manca Ogrin)

Da so zimske gore kljub svoji lepoti nevarne, obiskovalcem gora polaga na srce tudi **Gorazd Gorišek**, avtor letos izdanega vodnika **V zasnežene gore**. »*Vsem uporabnikom knjige polagam na srce, da so zimske gore, čeravno lepe in mogočne, tudi nevarne. Gorniški vodnik predvsem vabi in manj opozarja. Temu je namenjena strokovna literatura, še bolj pa priporočam tečaje varnega gibanja v zimskih razmerah in varstva pred snežnimi plazovi. Naj vam ne bo škoda časa in denarja za usposabljanje. V gorah boste varnejši in doživetja bodo popolnejša. Srečno na zasneženih vrhovih!*« poudarja izkušeni gornik, ki večinoma predstavlja lažje sredogorske vrhove, za gorniške sladokusce pa tudi nekaj zahtevnejših visokogorskih tur, skupno 55 ciljev Julijskih Alp, Karavank, Kamniško-Savinjskih Alp, Primorske, Notranjske, Posavja in Ziljskih Alp.

Zimske gore, čeravno lepe in mogočne, so tudi nevarne, obiskovalcem gora polaga na srce Gorazd Gorišek, avtor vodnika V zasnežene gore (foto Manca Ogrin)

Prav tako je obvezen del tehnične opreme vsakega gornika **plazovni trojček**, je pojasnil **Gričar**: »Plazovna žolna je namenjena grobem in plazovna sonda finemu določanju lege ponesrečenca, plazovna lopata pa hitremu in učinkovitemu izkopavanju, saj je možnost za preživetje v snežnem plazu največja v prvih 15 minutah po zasutju. Plazovni trojček moramo vedno uporabljati v kompletu, saj le celoten omogoča učinkovito iskanje zasutega v plazu, za kar pa seveda znova potrebujemo znanje in izkušnje.« Vsakdo, ki se pozimi znajde v gorah, bi moral obvladati dvosmerni test plazovnih žoln, iskanje zasutega s plazovno žolno in odkopavanje zasutega. Najpogosteje so snežnim plazovom izpostavljeni turni smučarji, ki v iskanju pršiča kdaj pozabijo na nevarnost bele smrti, da bi bilo

nesreč v gorah manj, pa velja upoštevati priporočila Združenja planinskih organizacij alpskega loka (CAA) za **varno turno smučanje**, s katerimi se želi tudi PZS aktivno odzvati na tveganja, prisotna v gorah pozimi. Stroka priporoča, da se v gore odpravite zdravi in telesno pripravljeni, turo natančno načrtujete, pravilno uporabljate vso potrebno opremo, se seznanite s snežnimi razmerami in ocenite tveganje pred plazovi, na turi pa ste pozorni na orientacijo in postanke, ohranjate razdaljo med člani skupine, se izogibate padcem, smučate v majhnih skupinah in ne sami, hkrati pa tudi spoštujete naravo.

Takoj ko na noge namestimo dereze, palice zamenja cepin – le tako se bomo v primeru padca lahko uspešno zaustavili, glavo pa nam varuje čelada (foto Manca Ogrin)

Gorski reševalci iz leta v leto posredujejo pogosteje. Do desetega decembra 2019 so izpeljali 587 reševalnih akcij (medtem ko lani vse leto 537), od tega 41 s smrtnim izidom (lani 31). Da je med posredovanji gorskih reševalcev zelo malo dogodkov na organiziranih planinskih aktivnostih, je lahko povabilo obiskovalcem gora, da se pridružijo kateremu od 292 planinskih društev in klubov, je sklenil **Šerkezi** in predstavil novosti **članstva v planinski organizaciji**: »Članarina se bo na račun nove zavarovalne pogodbe in dviga življenjskih stroškov v letu 2020 malce povišala, kar pomeni tudi boljše zavarovalne vsote za kritje stroškov reševanja v tujini, saj smo v letu 2019 pomagali kar nekaj posameznikom, ki so bili v težavah v tujini. Pri zavarovanju za svoj avto nikoli ne oklevamo, pri lastnem zavarovanju pa smo brez premisleka pripravljeni varčevati. Ohranja se tudi evro prispevka v planinski sklad kot znak solidarnosti za pomoč pri obnovi planinskih koč, novost pa je, da v primeru članstva v več društvih PZS ni več treba poravnati dveh članarin v celoti.«

Slovensko visokogorje je pod debelo snežno odejo, nižje pa so planinske poti spolzke zaradi vlage in poledenele podlage (foto Manca Ogrin)

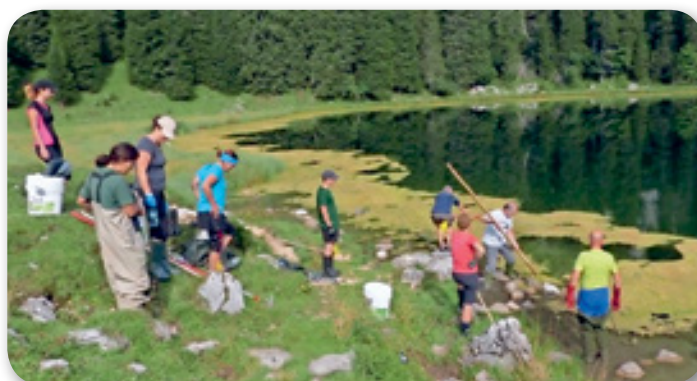
Srečno in varen korak!

UKREPI ZA IZBOLJŠANJE STANJA JEZERA NA PLANINI PRI JEZERU

Vir: <https://www.tnp.si/sl/javni-zavod/obvestila/ukrepi-za-izboljsanje-stanja-jezera-na-planini-pri-jezeru/>

Fotografije: Tanja Menegalija

Javni zavod Triglavski narodni park je iz jezera na Planini pri Jezeru v okviru sredstev Sklada za podnebne spremembe za izvajanje upravljalških nalog v povezavi z blaženjem in prilagajanjem na podnebne spremembe v zavarovanem območju izvedel odstranjevanje alg za izboljšanje stanja jezera. V akciji, ki je potekala 29. in 30. 8. 2019, je sodelovalo 12 prostovoljcev.

Na začetku je bilo malo dileme, kako bi se lotili odstranjevanja alg.

Oskrbnik Ivo, ki je prejšnja leta sam z nekaj pomočniki očistil alge, je udeležencem akcije pokazal svoj »know-how«.

Malo s pomočjo čolna, malo pa s pomočjo doprskih ribiških škornjev.

Jezero na Planini pri Jezeru se nahaja na nadmorski višini 1435 m. Na eni strani ga obdaja smrekov gozd, na drugi planinski pašnik. V najglobljem delu je globoko 11 metrov. Jezero je močno eutrofno, kar pomeni, da se v jezeru kopičijo hranila in organske snovi. Posledica tega je povečana biološka produkcija, to je močna razrast alg. Najbolj opazne so zelene nitaste alge, ki sprava rastejo na dnu jezera in se kasneje dvignejo in tvorijo zelenkasto-rjavi pas na obali jezera. Vzrokov za tako stanje je več. Leta 1951 so v jezero na Planini pri Jezeru naselili ribe in sicer klena in koreslja. Ribe se prehranjujejo z živalskim planktonom in kmalu po naselitvi rib je prišlo do velikih sprememb v njegovi sestavi, nekatere vrste so celo popolnoma izginile. Odsotnost živalskega planktona je povzročila, da so se razrasle alge. K eutrofikaciji jezera so pripomogle tudi prehranjevalne navade koreslja, ki išče hrano v velikih skupinah v bližini brega. Ob iskanju hrane živali ves čas dvigajo blato. Hranilne snovi, skupaj s tistimi, ki jih deževnica spere z okoliških travnikov, povzročajo še bujnejšo razrast alg. Ukrepi za izboljšanje stanja jezera vključujejo zmanjšanje vnosa hranil ter odstranitev rib in organske mase (alg). Že pred leti je bila urejena ureditev čistilne naprave pri koči, v letošnjem letu pa je Javni zavod Triglavski narodni park pridobil sredstva tudi za odstranjevanje rib in alg. Alge je bilo treba privleči do obale in jih odstraniti iz vode. Na nekaterih delih jezera je bil pas alg širok več kot 10 in sprva se je zdelo, da bo nemogoče, vendar se je z nekaj inovativnimi pristopi tudi to rešilo. Po zaključku dela je bil pogled na jezero v zadovoljstvo vseh veliko lepši. V okviru aktivnosti je v prihodnjih mesecih načrtovan tudi delni izlov rib.

Vnos rib v visokogorska jezera v 60. letih je porušil naravno ravnovesje že tako občutljivega ekosistema. Prvo jezero, ki je bilo naseljeno z ribami, je bilo Krnsko jezero, sledila so jezero na Planini pri Jezeru, Črno ter Dvojno jezero. RIBE so najprej pojedle večje planktonske rakce. Ko je teh začelo primanjkovati, so napadle manjše ter nevretenčarje na dnu, predvsem enodnevnic in mladoletnice. Naštete vrste so v preteklosti kontrolirale rast alg. Ko so jih ribe iztrebile, so se alge in vodne rastline nekontrolirano razmnožile in v nekaj letih se je kristalno čisto jezero spremenilo v sluzasto mlakužo. RIBE v visokogorskih jezerih so tujek in rušijo naravno ravnovesje, zato bo Javni zavod Triglavski narodni park še letos izvedel delni izlov rib iz jezera na Planini pri Jezeru, skupaj s partnerji projekta VrH Julijcev pa tudi delni izlov jezerske zlatovčice in pisanca v Dvojnem jezeru. V okviru projekta VrH Julijcev potekajo tudi aktivnosti za optimizacijo delovanja obstoječe male komunalne čistilne naprave ter njeno nadgradnjo (Koča pri triglavskih jezerih).

Akcija je uspela – alge so na bregu

Javni zavod Triglavski narodni park se zahvaljuje vsem prostovoljcem, ki so s trdim delom in dobro voljo pripomogli, da je akcija odstranjevanja alg uspela. To so bili: Jure Avsec, Neža Čimžar, Mojca Logar, Marjeta Vovk, Anita Zupanc (vsi BC Naklo), Janko Kolar (PD Ribnica na Pohorju), Sara Rendulič, Brina Sotenšek, Benjamin Zvitnig, Alenka Kastelic in Tanita Kupčič. Hvala tudi oskrbniku Koče na Planini pri Jezeru, ki je poskrbel, da nam ni zmanjkalo energije.

ZAKLJUČEK SANACIJE ELEKTRO SISTEMA NA KOČI

TOMO RUSIMVIČ

Zaključili smo predelavo napajalnega elektro sistema naše koči; s trifaznega napajanja smo prešli na enofazno napajanje. Solarni sistem in novi dizel agregat se preklapljata avtomatsko in zagotavljata koči neprekinjeno električno napetost. Velika zahvala za uspešno sanacijo (zamenjavo agregata in predelavo sistema) gre našima partnerjema Nandetu Škarji iz KonTikija in Metodu Trampužu iz TRM elektronika, predvsem pa našemu elektro mojstru Janku Lavtarju, ki je vse skupaj koordiniral in na koncu tudi dokončno povezal vse omarice v enoten elektro sistem. Za občutek sem naredil sliko vseh elektro omaric, ki jih mora upravljati oskrbnik. Vse skupaj je kar zapleteno, zato bomo do začetka sezone pripravili uporabniška navodila za upravljanje z elektro sistemom na koči.

Poskrbeli bomo tudi, da bo možno elektro sistem (stanje akumulatorjev, delovanje solarnih panelov, delovanje agregata, poraba elektrike itd.) nadzirati tudi preko interneta, tako da bomo skupaj z našimi serviserji lahko »od doma« preko računalnika ali pametnega telefona spremljali, kako naš elektro sistem »diha«.

Janko Lavtar v akciji

PRVI PLANINSKI POHOD V ŠOLSKEM LETU 2019/20 – BISTRIŠKI VINTGAR

MAJDA PRIMEC, MENTORICA PLANINSKEGA KROŽKA

Kot vsa leta do sedaj, se je k planinskemu krožku naše šole tudi to šolsko leto vpisalo lepo število učencev od 2. do 9. razreda. Učitelji mentorji smo konec septembra organizirali prvi planinski pohod.

Z avtobusom smo se pripeljali na izhodišče našega pohoda v sotesko Bistriškega vintgarja. Ko smo preverili, ali so na pohodnih čevljih zavezane vse vezalke in si optali nahrbtnike, smo se v strnjeni koloni podali na pot. Ta nas je vodila po slikoviti soteski, ki jo je ustvaril potok Bistrica. Mladi planinci, ki so bilo z nami prvič, so imeli vso pot veliko vprašanj. Za planince drugošolce je bila to prva prava pohodniška izkušnja. Rokovanje z nahrbtnikom, ki ga moraš nositi sam, slastna malica, ki vabljivo diši, in posladek so vabili k postanku. Še prej pa je bilo potrebno prehoditi del poti. Med potjo smo opazovali potok Bistrico, ki je na nekaterih delih otroško razigran, spet drugje zaspano umirjen.

Ogledali smo si kar nekaj znamenitosti. Pot nas je vodila mimo slapu in naprej po soteski, kjer smo opazovali tolmunčke, manjše slapove in ruševine mlinov. Kar tako, skoraj na poti, so nas pričakali pravi jurčki in lisičke. Veselje je bilo neizmerno. Nato smo še bolj pozorno opazovali gozdna tla, da ne bi spregledali čudovitih darov narave.

Navdušila nas je tudi nekoč najdebelejša jelka v tem delu Evrope. V višino je merila 43 metrov. Zaradi požara in starosti se je porušila, tako da lahko občudujemo le njeno razpadajoče deblo.

Prečkali smo nemalo brvi in mostičkov in se izogibali blatnim delom poti. Med hojo smo veselo kramljali, rešili drugošolca, ki mu je čevelj ostal v blatu, oskrbeli ožuljene nožice in pomagali nositi pretežke nahrbtnike. Pot je bila ves čas razburljiva. Tudi vreme se je držalo.

Kljub deževni napovedi so oblaki nad nami dežne kaplje držali, dokler se nismo vrnili do avtobusa. Ko smo se namestili in se že peljali proti domu, pa je pričelo rositi. Do Ljubljane je že pošteno deževalo. Starši so otroke pričakali z dežniki, začudeni, da smo se vrnili »suhi«.

Zdaj pa nas čaka zimski pohod. Le kam jo bomo mahnili takrat?

IZLET NA RAŠICO – 11. 10. 2019

SKUPINA ŽABICE IN KUŽKI, DAMJANA, ZVEZDANA, PETRA IN SONJA

Planinski vodnik Rašo in dve skupini otrok iz enote Lastovica smo se z mestnim avtobusom št. 8 odpeljali do končne postaje v Gameljnah in nato v planinski koloni peš krenili skozi vas v gozd, kjer smo preskočili prvi potoček in se po razmočeni stezi odpravili proti našemu cilju.

Spremljala nas je megla. Opazili smo kar nekaj gob, si pomagali čez korenine in kamne in v uri in pol prisopihali še na razgledni stolp na Rašici. Tja gor se je povzpela večina otrok.

MALI VRH, ZAVRŠNICA

ALENKA BOŠTJANČIČ, OŠ MIŠKA KRANJCA

V soboto, 28. septembra 2019, smo se planinci pod vodstvom vodnika Staneta podali na svoj prvi planinski pohod v šolskem letu 2019/20.

Zbrali smo se pred šolo in se z avtobusom peljali do Žirovnice. Pot nas je najprej vodila čez travnik in nato naprej v klanec skozi gozd.

Malico smo pojedli kar stoje, saj je prejšnji dan deževalo in je bilo vse še mokro. Prijetno utrujeni smo se vrnili v vrtec, kjer so nas že čakali kosilo in ležalniki.

Prvi krajši postanek smo naredili pri cerkvi sv. Lovrenca in nato nadaljevali po bolj zahtevni poti, kjer je bilo potrebno ohranjati varnostno razdaljo. Na Malem vrhu nas je pričakala čreda koz.

Hitro smo pojedli sendviče, saj so naši priboljški tudi kozam zelo dišali. Na poti do Završnice smo pazili, kam stopamo. Pri koči so se otroci igrali na igrišču, nekateri pa so se posladkali s sladoledom.

Do avtobusa nas je čakala še ura hoje ob spoznavanju planinskih rož, hoji skozi tunel in mimo vodohrama do Žirovnice. Celo pot sta nas spremljala dobra volja in čudovito vreme.

TOŠKO ČELO

ALENKA BOŠTJANČIČ, OŠ MIŠKA KRANJCA

Na drugi jesenski izlet smo se s Stanetom podali na Toško Čelo, prijetno izletniško rekreativno točko, ki ponuja razgled na Ljubljano in širšo okolico.

V soboto, 12. 10. 2019, smo jo mahnili izpred šole proti Pržanu, kjer smo cesto zapustili in nadaljevali desno v gozd. Po začetnem prijetnem vzponu v senci dreves in naprej s hojo po listju smo ob poti opazili različne gobe in veliko kostanja. Na poti smo se naučili, kako se odpira ježica, in nabirali kostanj. Naše vrečke in nahrbtniki so bili do vrha polni. Na vrhu pri lovski

koči smo si vzeli čas za malico, igro s prijatelji, za izpolnjevanje Cici dnevnika in dnevnika Mladi planinec.

Nazaj smo se odpravili po drugi poti. Najprej smo šli po travniku pod lovsko kočjo. Sledila je nekoliko bolj strma pot navzdol, ki se nato nekajkrat zravna in nas pripelje do asfaltne ceste do spomenika. Pot smo nadaljevali po asfaltni cesti in prečkali glavno cesto Dobrava–Podutik.

Gozdna pot se najprej rahlo vzpenja in kmalu začne spuščati. Ves čas smo sledili markacijam, ki so nas pripeljale do travnika (bike park) in končne avtobusne

postaje v Podutiku. Od tu smo nadaljevali pot po pločniku do šole.

ORLE

ALENKA BOŠTJANČIČ, OŠ MIŠKA KRANJCA

V soboto, 18. 1. 2020, smo z učenci OŠ Miška Kranjca šli na izlet na Orle. Nekatere je premagala bolezen, druge bojazen pred slabim vremenom, peščica odločnih pohodnikov pa se nas je zbrala pred šolo, od koder smo se z avtobusom LPP odpeljali do Dobrunj na vzhodu Ljubljane.

Sprehodili smo se mimo zadnjih hiš naselja, nato pa zagrizli v strmino, ki nas je pripeljala do cerkve sv. Urha. Od tod nas je zložna pot vodila skozi gozd vse do vasi Orle, ki je bila naš cilj.

V Gostilnici Orle smo se pogreli, odpočili, pomalicali in požigosali planinske dnevnike.

Nazaj smo se odpravili v smeri Rudnika. Najprej smo sledili cesti, nato pa kmalu zavili na gozdno pot, ki nas je pripeljala do travnikov ob vznožju hriba. Od tod je sledilo le še nekaj minut hoje in že smo bili na avtobusni postaji LPP, od koder smo se zapeljali nazaj do šole.

Kljub oblačnemu in vremensko nič kaj spodbudnemu jutru smo se imeli super in upamo, da nas bo na naslednjem izletu še več.

OKTOBRSKI SORIŠKI TROJČEK (MOŽIC, LAJNAR, DRAVH)

MARUŠA REYA

Da slučajno ne bi pozabila, naj takoj na začetku povem, da je bil ta izlet, vsaj zame, v vseh ozirih odličen. Zame zato, ker sem se po dolgem času podala na obljubljenih štiri do pet ur hoje, kot je bilo napisano. In ker sem uživala od začetka do konca. Po obrazih ostalih pa sem lahko presodila, da so se z menoj strinjali. Sicer pa nas je vreme presenetilo v pozitivnem smislu, saj smo si obetali bolj oblačno, pa tudi dežniki so nekje štrleli iz nahrbtnikov.

Torej, štartali smo s polnim kombijem točno ob sedmih, se izvili iz megle in oblakov in se skozi vas Sorica v debeli uri pripeljali na Bohinjsko sedlo, parkirišče pod znano Litostrojsko koč (1307 m). Že izstop je bil navdihujoč. Začelo se je sveže, jasno in obetavno. Takoj se mi je zdelo, da sem s sebe in iz sebe odvrгла mestno nesnago in zadihala s polnimi pljuči.

Brez jutranje kave v raznih oblikah – dolga, kratka, z, brez – seveda ni šlo. Natočili smo torej pogonsko gorivo in se zložno, brez histerije, in tako celo pot, podali na travnata pobočja, v hrib. Hoja za vsakogar. Vmes smo se slačili, pa spet oblačili, se razgledovali, pofotografirali, se pogovarjali in sploh počeli vse tisto, kar sodi k sproščujočemu izletu. Res neobremenjeni in ne pod pritiskom hitrosti. Super! Tomo je, kot običajno, pripravil tu in tam kakšen komentar, pritegnila mu je seveda tudi njegova Mika.

Prvi je bil **na vrsti Možic s 1602 m**, pred njim pa še en hrib s prekrasnimi razgledi na prav vse štiri strani neba. Samo vzdihovali smo lahko in se čudili, kako je lahko s tako relativno nizkega hriba razgled tako neoporečen. Nobene ovire ni vmes!

Pod kamnitim bunkerjem smo si z lučkami ogledali nekaj rogov, ki so vodili k linam bunkerja. Človek je res »umetnik«, ko ustvarja vse boljše pogoje za vojne in uničenja vseh vrst! S tega vrha se spustimo in spet dvignemo na pravega Možica. Tu pa nas čaka zabetoniran železen bunker. Pod njim pa spet rovi. In tako se je po poti zvrstilo še nekaj njih. Zame je bil en pomnik Rapalske meje dovolj. Za vse skupaj potrebujemo dobro uro.

Preden se je vreme pričelo fižiti, smo sklenili, da si privoščimo malico. Iščemo zavetje, saj če ni sonca in piha, je kar hladno. Nato pa je Tomo izkoristil priliko in imel učno uro. Okoli njega – eni malo bliže, druge malo dlje, kakor je kdo našel ustrezno skalo za počitek ali ugodno zaplato trave –, pa pridni poslušalci, ki o tej plati zgodovine prve svetovne vojne, pred in po njej, še vedno vemo premalo.

Ker smo malo »preveč« oddaljen Slatnik, no ja, ni bil ravno na poti, mirno in s konsenzom ignorirali, smo se spet malo spustili po pobočju in prišli do nekakšne kasarne iz tistih časov. Stavba še vedno daje videz trdnosti in nepremagljivosti. Poleg je mala kapelica s kipcem Marije, h kateri so se v hudih časih s prošnjami gotovo obračali obupani vojaki...

Kar nekaj poti se vije tam naokoli, izbrali smo seveda pravo, navzgor nas vodi, do Lajnara, ki je sicer nekaj nižji od Možica, ampak visok še vedno spoštljivih 1549 m. Sem pripelje tudi sedežnica, saj je Soriška planina tudi prijetno smučišče. Čez dober teden bodo menda že pričeli prodajati sezone karte. Hitro se obrne leto!

Na vrhu so tudi antene, oziroma relejna postaja, bi rekla. Nekaj, kar štrli v zrak tudi po mestih, predvsem na gasilskih domovih, in kvari dober izgled. Služi pa seveda svojemu namenu. Lajnar ima na vrhu postavljeno tudi deblo, ki je preluknjano v različne smeri. V primeru lepega vremena, nam se je medtem žal že izmuznilo, pogledaš skozi določeno luknjo in vidiš izbrani vrh. Res umetelno narejeno. Sem pa to zasledila že v dolini Tamar, kjer sem potrebovala kar nekaj časa, da sem ugotovila, čemu služijo ta preluknjana debela.

Malce oklevamo, pa ne dosti, in že se spet spustimo po smučišču dol, saj nas na drugi strani čaka vzpon na tretjega današnjega izbranca – 1 s 1547 m. Malček smo se raztepli in skupinica ni več tako homogena, ampak se vidimo, enim se na vrh mudi bolj, drugim

malo manj. Na vrhu se srečamo in spet spuščamo nekako vsak po svoje, vendar z dogovorom. Z Juretom si izgovoriva malo daljši spust, saj kolence že malo trpijo, in nas torej ni treba nič čakati. Koča spodaj čaka in nam ne bo ušla.

Ušla nam sicer res ni, sta bili pa obe polni, zunaj pa je bilo tako hladno in pihalo je, da smo se odpeljali kar v Sorico in si v tamkajšnji osrednji domači gostilni privoščili njihove dobrote. Tako, pa smo naredili spet nekaj dobrega zase, za svoje zdravje, ne samo za svojo dobro voljo in razpoloženje.

Vožnja domov je bila zanimiva tudi zato, ker smo se ustavili na koncu spusta s klanca na glavno cesto, levo na neki domačiji, kjer sicer tudi prodajajo domač kruh. Tokrat ga je na žalost že zmanjkalo... Pa drugič, zdaj vsaj vemo, kje to je.

PLANINARJENJE PO FUŽINSKIH PLANINAH – PRVIČ

TOMO RUSIMOVICH

V lanskem letu smo namesto množičnega pohoda na Triglav uvedli planinarjenje po Fužinskih planinah, ki naj bi postalo tradicionalno dvodnevno planinarjenje za člane našega društva. Koncept planinarjenja je preprost: v petek se popoldne odpravimo na našo kočo, kjer imamo prijetno večerno družabno srečanje, v soboto se podamo na en zahteven vrh (brezpotje) in na eno nezahtevno planinarjenje po fužinskih hribih in dolinah, ob povratku pa si pripravimo večerjo na žaru in imamo še en družabni večer, v nedeljo je skupen krajši izlet in po kosilu domov. Ker je to »izlet Upravnega odbora PD LPP« je tudi delno sponzoriran.

Lani smo imeli za soboto smelega načrta, da ena skupina osvoji Debeli vrh, druga pa gre preko planine Dedno polje na Planino v Lazu in nato nazaj na našo kočo. Skupina za zahtevnejšo turo je vstala zgodaj in se začela pripravljati za odhod, ki naj bi bil ob sedmih. Zunaj so vrhovi oviti v gosto meglo, zato spremenimo načrt in odidemo proti Dednemu polju in naprej proti Voglom. V planu smo imeli vzpon na sedlo med Prvim Voglom in Slatno ter nato po vrhovih vseh treh Voglov do Vrat, nato pa pod vrhovi Zelnaric, Kopice in Tičaric nazaj. Toda ko smo prispeli na sedlo, so bili vrhovi Voglov še vedno v megli, prav tako tudi Slatna in Kreda. Lahko bi šli naprej po vrhovih Voglov in uporabili kompas in zemljevid, toda vidljivost je bila le slabih 20 metrov in to ni imelo smisla, zato smo se odločili za spust po strmih kuloarju proti Planini v Lazu.

Spust po kuloarju ni bil mačji kašelj.

Spust je bil kar zahteven, saj je bil teren strm in gruščnat, prijemali smo se stene in zelo počasi sestopali. Pohvaliti moram udeležence, ki so pomagali eden drugemu, se med seboj opozarjali in pazili, da je bil sestop varen. Po sestopu čez kuloar smo po brezpotju nadaljevali v smeri Planine v Lazu. Ponekod se je lahko sledila potka, ki so jo včasih uporabljali pastirji, vendar smo jo občasno izgubili. Po dobri uri smo prišli do markirane poti na Planino v Lazu, tam smo se ustavili pri majerici Luciji, ki nam je razkazala sirarno in nam postregla. Druga skupina je odšla na pot okoli osmih in brez težav prišla preko planine Dedno polje do Planine v Lazu, zgrešili smo se za kakšno uro.

Na Planini v Lazu so nas pričakali »moderni pujsi« s piercingi v rilcu.

Po povratku na kočo smo pripravili vse potrebno za peko na žaru. Najprej so bili na vrsti gobe sirovke in jurčki. Očitno so bile gobe prave, ker so bile zelo dobre in brez posledic. Nato so prišle na vrsto pleskavice in lepinje, ki smo jih popestrili tudi s »kurjimi črevci«, ki nam jih je dal pastir Korel na Dednem polju. Zvečer smo se družili v koči in zapeli skupaj z oskrbnikom Ivom in »dekletoma iz Praprotna«.

Slastni sirovke in jurčki, za varnost je skrbela determinatorka Iva.

Skupina, ki je ubrala lažjo pot.

Pleskavice so bile okusne in odlično pečene.

Prva harmonika koč in dekleti s Praprotna.

V nedeljo je bilo vreme pretežno sončno in smo imeli prijeten izlet na Pršivec, ki nas je razvajal s svojimi razgledi.

Na Pršivcu je poleg razgleda tudi dober signal.

Dva dneva sta hitro minila, družba je bila odlična, koč prijazna in vodniki BP.

Še ena gasilska za slovo, pa nasvidenje drugo leto!

SAJ ZA PRIJATELJE SI JE TREBA ČAS VZET... (PROSTO PO ŠIFRERJU)

MARUŠA REYA

.... ali kako prijetno je hoditi z našimi pobratimi.

Jutro je čemerno, vendar se obeta lepši dan. Naj ga kar na začetku pohvalim. Bolj ko se bližamo cilju, Grahovemu Brdu, kjer smo zmenjeni z našimi pobratimi iz Slovenskega planinskega društva Trst, lepše nam gre.

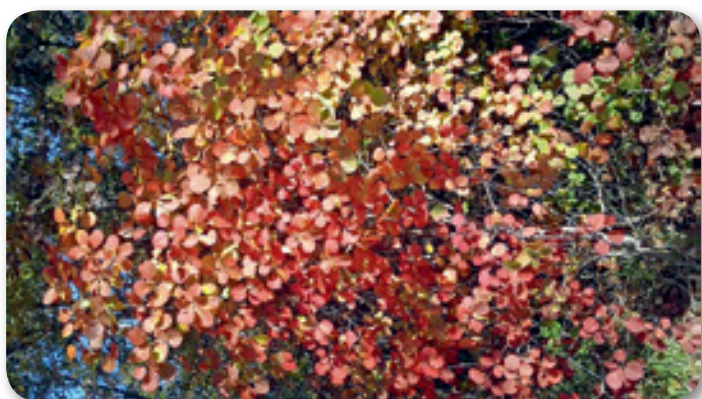
No, pa gremo lepo od začetka. Standardna sedma ura pred LPP-jem je čas za odhod z manjšim avtobusom, ki ga umirjeno in varno vozi naš bivši vodnik Tone. Skupaj z njim in vodnikom Tomom nas je petindvajset.

Obvezen postanek na Lomu je namenjen predvsem »kofetarjem«, drugi si pač pretegnemo ude. Cilj dosežemo že pred deveto v čistem soncu na modrem nebu. Še burje ni bilo. Naših gostiteljev, ki pridejo pretežno s svojimi osebnimi avtomobili, pa je še enkrat več kot nas. Dobimo se pred gostiščem Pr' Mahnič, kjer bomo pričeli pot in jo tudi »zašpilili«.

Z njimi je vedno lušno, ker nas zamejci po sicer naših krajih vodijo po meni neznanih poteh in so vedno dobro razpoloženi. Njihova predsednica Marinka si je letos omislila mikrofona, da se ji ni bilo treba mučiti z glasnim govorjenjem. In se je zelo obneslo! Spretno nas je vodila po krožni poti od Grahovega Brda do Grahovega Brda.

Pred deseto se že zapodimo čez gmajno po Tomajskem krasu, drugi – Komenski – pa je starejši, smo izvedeli. Vsaka različica apnenca daje drugačen teran. Jutranja rosna trava nam moči čevlje, ampak vreme je krasno in nas to nič ne moti. Mladostna Mirna nam »zapove« kar udarni začetni tempo. Pa saj smo še tako hodili krepko več kot napovedane tri ure.

Po slabi uri se začnemo rahlo vzpenjati na breg, ko se na njegovem vrhu obrnemo, vidimo krasen pogled nazaj na Nanos, ki se kot na dlani baha v soncu. Gor grede na desno pa že vidimo poslopje pršutarne v Šepuljah. »Kras – kjer dozori okus« glasi reklama za ta okusen izdelek, ki ga imamo menda vsi radi... Vmes pa je bilo pisano: od zanimivih kamnitih hišk, ki so si jih pastirji naredili v skale za zaščito pred soncem ali hladom, preko spoznavanja meni neznanih zanimivih rastlinic, nekaj zgodovine teh krajev, tudi v zvezi s staro cerkvijo sv. Antona izven vasi, kjer smo si privoščili tudi malico. V cerkvi naj bi Turki, ki so ropali po Krasu, imeli zavetišče za konje, kar prikazuje freska na vzhodni strani cerkve. V času turških vpadov pa je bila požgana. Gotska cerkev sv. Antona stoji na samem, sredi čudovite kraške narave. Ustno izročilo pravi, da je tam nekoč stal samostan. V to cerkev so dekleta iz bližnje in daljne okolice hodila molit in prosit za može, saj je sveti Anton patron zakonskega stanu.

Kljub soncu je hladno, zato se iz sence stare cerkve vsi umaknemo in stiskamo na soncu. Po enajsti se pomaknemo po poti naprej do vasi Križ in mimo vinorodnega okoliša Turkove domačije, kjer kraljujejo stare trte in dobra vina. Zavijamo počasi nazaj, sklepamo krog skozi vinograde, kjer trte gojijo še na star način, na latnikih, vmes pa nas zvesto spremlja pogled na Nanos, seveda z drugega zornega kota kot prej.

Navdušeni nad prelepim sprehodom pridemo do zdaj že kar težko pričakovane mize, ki so jo za nas pogrnili Pr' Mahnič. Na dvorišču tržaški Franci na žaru že obrača kostanj, saj je končno kostanjeva nedelja.

Druženje ob hrani in pijači postane še lepše, ko se začne in konča srečelov. Nekateri imajo več sreče kot drugi, kar je pač običajno. Mi se tolažimo, da bomo na vrsti morda drugič. Sonce zahaja, poslovilni protokol se je odvil, objemi in stiski rok z obljubo, da se vidimo kmalu, prihodnje leto na Planini pri Jezeru, ko bo še posebej veselo. Zakaj? Boste že pravočasno izvedeli.

MOJA POT NA PLANINI PRI JEZERU

IVO VOLER

Moja pot v planinskem društvu (takrat še) Integral se je začela že davnega leta 1988, ko sva se z ženo včlanila v društvo in šla prvič z njimi na Triglav, in takrat sem bil tudi prvič v koči na Planini pri Jezeru.

Naj povem, da sem bil od takrat še 53 krat na Triglavu.

Kot člana društva so me večkrat povabili na delovne akcije, na katere sem se z veseljem odzval, če mi je le dopuščal čas. Najbolj mi je v spominu ostala akcija, ko se je na planini prekrivala streha. Prišli smo v petek in čez noč je zapadlo 20 cm snega. V prelepem sočnem jutru smo najprej odmetali sneg, da smo sploh lahko začeli z odkrivanjem stare strehe. Med delovnimi akcijami sem spoznal veliko članov. Ker sem bil velikokrat na akcijah, mi je kočna na Planini pri Jezeru prirasla k srcu.

Leta 2008 in 2009 sem šel pomagat takratnemu oskrbniku Karlu Plazniku, in tako sem malo spoznal tudi delo, ki ga opravlja oskrbnik. Leta 2010 pa sem se odločil in se javil na razpis za oskrbnika. Ker sem imel v ekipi gospo Lojzko, ki je na planini delala že nekaj let, mi je bila v veliko pomoč, saj sem se šele takrat zavedal, kaj vse skupaj potegne za seboj (nabava pijače, hrane in vse, kar je potrebno za 4-mesečno delovanje koč....). Pri izbiri kuharice žal nisem imel sreče, saj se je prav kmalu izkazalo, da zaradi zdravstvenih težav ne bo zmogla dela.

K sreči je bila takrat v društvu tajnica moja planinska prijateljica Nevenka, ki sem jo poklical in vprašal za nesvet. Še isti dan me je klicala nazaj in mi povedala, da dobim v petek kuharico Miro Graj, ki je že delala v tej koči. Ko je prišla, se je takoj videlo, da delo obvlada. Sezona je stekla in se tudi dobro končala.

Leta 2012 pa sem šel na planino z novo ekipo, kuhinjo je prevzela Mari Čufer, za tretjo osebo pa je prišla Dušica Branc. V mesecu juliju in avgustu smo občasno imeli pomoč. Od leta 2015 pa je na planini začela delati tudi moja žena Olga, saj Dušica zaradi zdravstvenih razlogov ni mogla več delati celo sezono. Zadnji dve leti pa smo na planini delali sami – jaz, Mari in Olga. V avgustu, ko je res naj več dela, pa so nam ob vikendih prišli prostovoljno pomagat člani gospodarskega odseka (Miro in Iva Božnar, Helena Novak, Sonja Modlic), za kar smo jim neizmerno hvaležni.

Res je bilo vsako leto malo lažje na začetku, saj smo vsi vedeli vsaj približno, kaj rabimo, kaj je treba nabaviti in kako sploh začeti sezono.

V vseh teh letih sem/smo doživeli nekaj slabih, a na srečo veliko več lepih trenutkov, zaradi katerih me je vsako leto vleklo nazaj na planino. Naj opišem nekaj lepih dogodkov: prišla je skupina planincev, med katerimi je bila tudi starejša gospa. Ko so prišli naročiti hrano in pijačo, mi je ena iz skupine povedala, da je njena mama včeraj na Triglavu praznovala svoj 80. rojstni dan. Mari je pripravila zavitek in svečko. Šli smo ven in zapel sem ji pesem, potem pa zaigral na harmoniko in vsi skupaj smo veselo zapeli. Gospa me je objela in rekla, da tako lepega rojstnega dne še ni imela nikoli. Res je lep in nepozaben občutek, ko vidiš, kako si nekoga osrečil. Naj omenim, da je ta gospa prišla naslednje leto samo do Planine pri Jezeru, da me je prišla obiskat.

Zelo lepi in nepozabni trenutki so bili tudi, ko sem zjutraj s harmoniko šel buditi otroke iz vrtca in videl njihove nasmejane obraze, njihovo veselje in dobro

voljo. Zelo smo bili pozorni na to, če je imel kakšen gost tisti dan rojstni dan. Zavitek, svečka in voščilo je gostom polepšalo dan. Takih in drugačnih nepozabnih trenutkov je res zelo veliko.

Vseh 10 let so v juniju prišle na planino taborit skupine otrok iz vrtca Andersen, zadnji teden pa skupina otrok iz pobratenega planinskega društva SPD Trst. Čeprav je bil v tem času nepopisen živ-žav, je bilo lepo gledati srečne in vesele obraze otrok. Tudi to je nekakšna potrditev tega, da delamo prav, saj se vsako leto vračajo k nam.

V času mojega dela na planini se je zamenjalo kar nekaj predsednikov društva in gospodarjev. Naj jih naštejemo: ko sem začel, je bil predsednik društva Vasič Brane in gospodar Balažič Rado, kasneje je bil leto dni predsednik Andrej Počervina, gospodar pa Tone Trope, potem pa je funkcijo predsednika prevzel Tomo Rusimovič in delo gospodarja Mirko Božnar. Z njima smo res dobro sodelovali do konca zadnje sezone. Vsem se iskreno zahvaljujem za vso podporo in pomoč, da je delo potekalo nemoteno.

Ker 4 mesece v letu preživimo v bohinjskem okolju, je to posledično vezano tudi na odnos z domačini. Trudil sem se, da sem vzpostavil pristen odnos z vsemi. Potrditev tega vidim v tem, da so se vedno radi ustavili pri nas. Pri pregonu živine na planino in s planine smo jih vedno pogostili. Kako zelo pomemben je dober odnos z domačini, pa je se izkazalo takrat, ko sem rabil kakršno koli pomoč, ki mi je ni nihče odrekel. Omeniti moram tudi res pristen odnos s pastirji z Dednega polja. Ko sem začel na planini, je bil pastir Henrik Zalokar – Hine. V vseh teh letih sva postala dobra prijatelja. Zadnji dve leti pa je bil pastir Korel Plaznik, katerega pa poznam še iz časov, ko je bil oskrbnik na naši koči. Naj omenim še pastirja Gregorja, ki nas je velikokrat razveselil z domačimi dobrotami, narejenimi na Planini v Lazu (sir, skuta, maslo...).

Naši najbližji sosedje pa so gorski reševalci iz Bohinja, ki imajo svojo kočico v Kožah. Pred dvema letoma so celo poletje prenavljali kočico. Ker nismo imeli časa, da bi jim šli pomagat delat, smo se velikokrat potrudili in jim s kakšnimi dobrotami polepšali dan. K sreči v vseh 10 letih nismo prav velikokrat potrebovali njihove pomoči, če pa smo jo, so bili takoj pripravljeni priskočiti na pomoč, naj si bo s helikopterjem ali peš. Za vso njihovo pomoč se jim iskreno zahvaljujem.

Naj omenim, da je kočica na Planini pri Jezeru res lepo vzdrževana in organizacija dela – s tem mislim na nabavo in dostavo vsega, kar v 4-mesečnem obratovanju rabimo –, res deluje brezhibno. Za to sta v veliki meri zaslužna, žal sedaj že pokojni Franc Sodja in kasneje njegov brat Mirko Sodja. Tu bi rad posebej omenil še Boštjana Logarja, ki pa nam je bil pripravljen priskočiti na pomoč ne glede na čas, vreme ali nemogoče razmere. Ko smo ga rabili, je vedno pomagal.

V času mojega oskrbniškega dela na planini se je veliko spremenilo. Naj omenim nekaj večjih investicij, ki so zelo izboljšale delo v koči: nove sončne celice, toplotna postaja, nov agregat, v kuhinji se je zamenjal sklop elementov, zamenjane so bile vse odtočne cevi, saj je bil problem z odtokom res velik. S toplotno postajo pa nam je bilo omogočeno, da imamo v kuhinji neomejeno količino tople vode, kar je zelo pomembno, saj se vsa posoda pomiva na roke.

Po navadi so nas proti koncu sezone vprašali, kaj mi menimo, da bi bilo dobro izboljšati v naslednjem letu. Imeli smo kar nekaj predlogov (prešite odeje, vzglavniki, razni pripomočki v kuhinji in pri pospravljanju), kar je bilo tudi upoštevano in v naslednjem letu realizirano. Lepo je delati z ljudmi, ki upoštevajo naše mnenje,

saj smo mi tisti, ki 4 mesece delamo v koči in najboljše vemo, kaj in kako.

Ko sem bil prvo leto na planini kot oskrbnik, se mi ni niti sanjalo, da bom vztrajal tako dolgo. 10 let ni malo in marsikaj sem doživel, pa tudi marsikaj zamudil, saj sem bil vsako leto 4 mesece odsoten od doma. Veliko ljudi in prijateljev mi je reklo, kako super mi je, saj sem 4 mesece v hribih, nihče pa si ne more predstavljati, kako je, če 4 mesece vstajaš ob 6. uri zjutraj in greš spat opolnoči. Že samo to, da si na nogah tako dolgo, in to vsak dan, je težko, tukaj pa je še ogromno skrbi, da delo poteka nemoteno in da so obiskovalci koč zadovoljni. Vse to terja svoj davek.

Ker sem vsak dan starejši, sem se odločil, da bom po 10 letih z delom oskrbnika zaključil in bom spet začel veselo hoditi v hribe, saj tega v vseh teh letih nisem mogel. Reči moram, da se tega zelo veselim.

Na koncu bi rad povedal le še to, da sem vesel, da smo vseh 10 let lepo sodelovali, da so bili v društvu zadovoljni z mojim delom in delom ekipe, da se gostje radi vračajo na planino, saj mislim, da smo v veliki meri tudi mi doprinesli k dobremu glasu.

Novi ekipi želim dobro sodelovanje z društvom in domačini, predvsem pa naj poskrbijo za dobro počutje planincev.

Lep planinski pozdrav!

40 LET POBRATENI S PD LPP MARINKA PERTOT

Zavest o pripadnosti skupnemu slovenskemu kulturnemu prostoru je slovenske tržaške planince vedno vodila k vzpostavljanju prijateljskih stikov s številnimi sorodnimi društvi v matični domovini. Osebna prijateljstva so poglobljala in utrjevala nastale vezi.

Jeseni 1977 je takrat še mladi PD SAP Viator organiziral svoj prvi izlet na Tržaško, in sicer v dolino Glinščice. Tu so se prvič srečali s člani SPD Trst. Takoj se je steklo prijateljstvo med člani obeh društev, vzdušje je bilo enkratno. Dogovor, da bodo s takimi srečanji nadaljevali, se je uresničil. Naslednje leto so se srečali na Rašici, nato spet na Tržaškem. Ob nadaljnjih snidenjih in pogostih obiskih koč na Planini pri Jezeru so se prijateljstva utrjevala, in 4. oktobra 1980 je prišlo do pobratenja med društvoma. Slavnostni dogodek je bil na Planini pri Jezeru.

Po različnih smereh so se pohodniki tisto jutro vzpenjali proti koči, bilo jih je res veliko. Na slovesnosti je zbrane najprej pozdravil gostitelj, predsednik PD SAP Viator Miha Primc, nato pa je takratni predsednik SPDT Pino Rudež še poudaril pomen, ki ga imajo take slovesnosti za slovenski zamejski živelj. Svečani izmenjavi spominskih listin s podpisi predsednikov je sledila izmenjava priložnostnih daril. Naj omenim le, da je za to priložnost član SPDT Angel Kermec izdelal kovinsko spominsko ploščo, na njej pa upodobil stisk rok, ki ponazarja pobratenje med društvoma. Nato je predsednik Pino Rudež skupno z dolgoletno predsednico dr. Sonjo Mašera in najmlajšo članico SPDT slovesno razvil novi društveni prapor tržaškega društva. Slavnostni trenutek je obogatil nastop zbora Fantje izpod grmade pod vodstvom Iva Kralja. Večer se je zaključil s kresom ob jezeru pod kočo, ko je pozno v noč odmevala slovenska pesem ob veseli spremljavi harmonike. Naslednje jutro se je dvodnevno slavlje končalo z bolj ali manj napornimi turami, ob slovesu pa so se porajale nove ideje o skorajšnjih ponovnih srečanjih.

Tako se je začelo tesno in plodno sodelovanje med društvoma z izmenjavo obiskov, z vsakoletnimi srečanji in skupnimi izleti. Slednji se niso prekinili, niti ko je pobratene planince doletela huda nesreča, saj jim je pogorela koč. Pri gradnji nove koč so jim priskočili na pomoč tudi pobrateni tržaški planinci, ki so se leta 1984 množično udeležili njenega svečanega odprtja in desetletnice društva. Tržaška alpinista Lucijan Cergol in Davor Župančič sta pomembni dogodek obeležila s preplezanjem prvenstvene smeri v stenah Debelega vrha.

Ob desetletnici (6. oktobra 1990) sta društvi, ljubljansko društvo se je medtem preimenovalo v PD Integral, s proslavo pred koč na Planini pri Jezeru svečano potrdili pobratenje. Lepo vreme, pomembnost dogodka in prijateljske vezi so privabile veliko število planincev s Tržaškega in iz Ljubljane. Na svečanosti sta spregovorila predsednik PD Integral Ivan Blažič in predsednik SPDT Lojze Abram, ki sta poudarila tesne vezi med obema društvoma. Predsednika sta nato podpisala uradni listini o potrditvi pobratenja in si izmenjala trakove na praporih (obeh) društev. Prisrčna je bila podelitev plaket bivšemu predsedniku Integrala Mihi Primcu in tajniku Zvonetu Kosmaču ter bivšemu predsedniku SPDT Pinu Rudežu in tajniku Ervinu Gombaču, priznanje prvim pobudnikom pobratenja med društvoma. V kulturnem programu je zazvenela pesem zbora KD Primorsko iz Mačkolj. Ob mraku je tudi tokrat zagorel kres ob jezeru in pesem je donela pozno v noč.

Slovesnost v trajno potrditev medsebojnih prijateljskih odnosov ob dvajsetletnici pobratenja je bila 24. junija 2000 na Planini pri Jezeru. Na potrditveno listino sta se podpisala takratni predsednik SPDT Devan Cesar in predsednik PD Integral Tomo Rusimovič, ki je bil skupaj z Lojzetom Abramom nagrajen za delo in prizadevanje pri utrjevanju bratstva in sodelovanja med društvoma.

Ko je odbor SPDT leta 2000 začel načrtovati planinsko šolo za osnovnošolsko mladino, se je obrnil na pobrateno planinsko društvo, ki mu je takoj priskočilo na pomoč in mu gostoljubno dalo na razpolago svojo koč za tedensko bivanje naših najmlajših v objemu gora. Koča s svojimi oskrbniki izžareva posebno toplino, tako da se vsi, naši najmlajši, pa tudi tisti, ki smo manj mladi, tu počutimo kot doma.

Prav tu, v koči na Planini pri Jezeru, je potekala tudi tridesetletnica pobratenja, in sicer 18. julija 2010. Pomen dolgoletnega plodnega sodelovanja med društvoma je s svojo prisotnostjo počastil tudi minister Vlade Republike Slovenije v zamejstvu in po svetu

dr. Boštjan Žekš. Zbrane sta nagovorila predsednik PD Integral Tomo Rusimovič in predsednica SPDT Marinka Pertot, ki sta tudi podpisala potrditveno listino. Za kulturni program je poskrbela Folklorna skupina Stu ledi iz Trsta.

Avtorja ideje o pobratenju Zvone Kosmač in Ervin Gombač

Potrditev pobratenja ob 30 letnici.

Ko se zazremo nazaj, se nam kot v filmu prikazujejo spomini na vsakoletna srečanja, ki so se zvrstila v 40 letih, v organizaciji zdaj enega, zdaj drugega društva, na skupne izlete, izmenjavo obiskov, številne skupne vzpone v domače Julijce, pohode po kulturno zanimivih predelih matične domovine, po tržaškem in goriškem Krasu, po Istri, Benečiji in Kanalski dolini in še in še, na prijatelje in sopotnike, s katerimi smo delili vzpone, napore in izkušnje. Bogatilo nas je spoznavanje novih

krajev in ljudi, krepili so se medčloveški odnosi, stcale so se globoke prijateljske vezi, kar predstavlja dodatno bogastvo. Želim si, da bi se naše prijateljstvo še poglobljalo in bi se tovrstna srečanja še dolgo nadaljevala.

IZLOV RIB IZ JEZERA NA PLANINI PRI JEZERU

TOMO RUSIMOVICH

Fotoreportaža

Konec septembra 2019 je Javni zavod Triglavski narodni park na Planini pri Jezeru izvedel delni izlov rib. Akcija je bila izvedena v okviru projekta VrH Julijcev (več informacij o projektu na <https://www.pzs.si/novice.php?pid=13362>). Poskusni izlov rib so izvedli strokovnjaki iz Zavoda za ribištvo. Namen akcije je bil raziskati, katere vrste rib živijo v jezeru in v kakšni kondiciji so. Zato so ribiči vse ulovljene ribe natančno pregledali in popisali njihove značilnosti ter tako pridobili podatke za nadaljnje aktivnosti. Vse ulovljene ribe, ki jih je bilo za dve vedri, si je kasneje privoščil lisjak. Najprej je odnesel koreslje, drugi dan pa so bili dobri tudi kleni. Na poti proti Planini v Lazu, dober kilometer od naše koče, so planinci našli ribo, ki je očitno padla lisjaku iz ust!

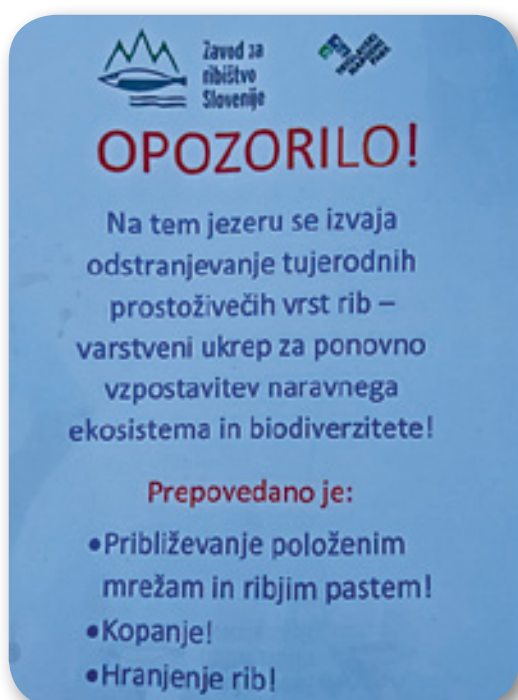
Objavljamo kratko foto reportažo:

Pobiranje mrež, ki so bile nastavljene okoli jezera

Izlov, ki so ga pustili v gozdu

Opozorilo ob jezeru

Naslednji dan so ostali samo kleni, koresle so odnesle lisice. Kasneje pa so bili dobri tudi kleni.

NOVOSTI PRI ČLANARINI ZA LETO 2020

PRIPRAVILA MARINKA KOŽELJ STEPIC

Za leto 2020 je kar nekaj novosti tako pri vrstah kot višini članarine.

Tu je celotna tabela po kategorijah in zneskih:

A	B	B1	S+Š	P+O	IN
60,00	28,00	21,00	18,50	8,00	8,00

V kolikor je včlanjena vsa družina velja popust in članarina po kategorijah znaša:

A	B	S+Š	P+O	IN
54,00	22,60	15,00	6,40	6,40

Vidimo, da se je višina članarine glede na leto 2019 nekoliko dvignila. Tu gre predvsem na račun stroškov zavarovanja. Zaradi slabega škodnega rezultata so premije višje, in to povzroča prilagoditev višine članarine. Pri A članarini se prilagodi zavarovalna vsota na 30.000 € za invalidnost in 10.000 € za smrt. Pri zavarovanju B je novost, da sta po novem združena reševanje v tujih gorah in zdravstvena asistencija v en skupen znesek 6.000 €. Pri B1 članarini ostaja starostna meja 65 let ne glede nato, ali je član upokojen ali je še v delovnem razmerju.

Delitveno razmerje med društvom in PZS za znesek, ki ostane po odštevkju za zavarovalnico, ostane kot lani. Planinski sklad po uvedbi namenskega evra za obnovo koč na Korošici je ohranjen, saj je pogorel še Frischaufov dom na Okrešlju. Prispevek za sklad je pri članarinah A, B, B1 in S+Š in ne gre v delitveno razmerje.

Novo je tudi to, da je treba pri članarini, plačani preko pisarne PZS, Petrola ali spletne strani, plačati še stroške postopka v višini 2 €.

V letu 2020 je možno biti evidentiran v več društvih. To je članarina D. Ta dodatna članarina ne vključuje deleža za PZS niti zavarovanja. Član D ne prejme izkaznice niti znamkice za društvo, kjer želi biti D član. Vpisan pa je v Navezo (evidenco pri PZS), a pogoj za to članstvo je, da je za leto 2020 že plačal članarino pri svojem "matičnem" društvu.

Ugodnosti

Ugodnosti, ki jih nudi članstvo v kateremkoli planinskem društvu, ki je član PZS, je kar veliko. Tu ni le popust pri ceni prenočišča v planinskih kočah v Sloveniji, temveč še v Avstriji, Italiji, Hrvaški, Franciji, Švici, Nemčiji, Lichtensteinu, Španiji in celo v Kanadi. Tu je zlasti zavarovanje, ki je odvisno od vrste članarine. Največje ugodnosti so pri članarini A, vendar tudi članarina B oziroma B1 zajema nezgodno smrt in invalidnost ter reševanje z zdravstveno asistenco v gorah Evrope in Turčije. Vplačana članarina nudi tudi popust pri plačilu zavarovanja z asistenco v tujini. Člani, ne glede na vrsto članarine, imajo 20 % popust pri nakupu planinske literature in drobne opreme v Planinski založbi PZS. Zanimive so tudi ugodnosti za člane pri nekaterih partnerjih PZS, kot so trgovine s športno opremo (Alpina, Annapurna, Gornik, Iglu šport, ON line, Žolna šport, ActionMama, Prosti čas) ter še Zavarovalnica Generali, Thermana Laško, Terme Krka, Slovenske železnice, Golte, RTC Krvavec, Občina Solčava, Slovenski planinski muzej in Narodni park Paklenica.

Več informacij o vrstah in višini članarine ter ugodnostih dobite na spletni strani PZS <http://clanarina.pzs.si> ali v zloženki, ki jo prejmete ob plačilu članarine.

NA TRIGLAV!

ZA TURISTOVSKO SEZONO – SPISAL JANKO MLAKAR. OBJAVLJENO V 7. ŠTEVILKI REVIE DOM IN SVET LETNIK 1901.

Naš zaslužni član Ivan Blažič nam je poslal članek iz revije Dom in Svet, v katerem je Janko Mlakar opisal poti na Triglav. Opis je objavljen v jeziku tistega časa in v njem lahko začutite, iz kakšnega testa so bili tedanji kleni slovenski hribolazci.

Naši pradedje so v starodavnih časih, ko so še živeli v poganski veri, častili tudi boga Triglava in njemu na čast imenovali po njem najvišjo naših gora. Poganska vera se je umeknila krščanstvu, in stari Triglav se je pozabil. A njegovo ime je ostalo in se ne bo pozabilo, dokler stoji krepko in neomajno častitljivi velikan, ki dviga v najdivnejšem kraju slovenske domovine svojo belo glavo visoko v oblake.

Res je sicer, da se druge planinske dežele ponašajo s še višjimi gorami, pokritimi z večnim snegom, toda poleg Montblanca, Ortlerja in drugih orjakov se

imenuje pogosto tudi Triglav, in najslovitejši hribolazci si štejejo v čast, da so postavili svojo nogo na njegovo plešasto teme. Njegova lega ob robu Alp in pa krasni razgled privabljata k nam leto za letom več hribolazcev.

Nekdaj je bil Triglav pristopen le najboljšim hribolazcem. Francišek pl. Rosthorn nam tako-le popisuje svojo pot na Triglav 1. 1828.3): „Z veseljem smo pozdravili jutro 17. julija, zakaj naznanjalo nam je, da se uresniči naša želja. Zbrali smo se v Srednji vasi; bilo nas je šest hribolazcev, dva izkušena vodnika in pet pogumnih kmetov. Proti večeru smo prišli na Konjščico in smo tam prenočili. Ob treh zjutraj smo se zopet vzdignili in se obrnili proti severu. Hodili smo po meleh in snežiščih. Ko smo pa prilezli do triglavskih sten, smo mislili, da ne bomo mogli dalje; zakaj zagledali smo ozko, s snegom in peskom napolnjeno razpoko, po kateri edini se more priti Triglavu do živega, zato jo imenujejo Triglavska vrata. Zelo nevarna je ta razpoka, ker se v njej rado ruši kamenje. Na zahodni navpični steni smo morali postaviti iz kamenja nekake stopnice, da smo dosegli zgornje skalovje.

Po vseh štirih smo lezli po tej steni. Kmalu smo se

obrnili proti jugu in smo naleteli na boljšo pot, katere je pa kmalu zmanjkalo; zakaj prišli smo zopet na ozko stopico ob navpični steni. Komaj smo premagali to težavo, že nas je čakala druga. Pot nam je zaprl globok prepad, katerega smo pa prekoračili, preden smo spoznali nevarnost. Enakih nevarnih mest smo našli še mnogo; ako ni hribolazec dobro izvežban, naj se nikar ne drzne iti tja! Plezali smo pet in pol ur da smo prilezli na Mali Triglav. Pot je do tu jako težavna in nevarna; ako jo hočeš premagati, ne smeš biti vrtoglav, imeti moraš hladno kri in veliko moč. Toda najtežavnejše nas je še čakalo. Prišli smo do 12 palcev širokega grebena; na obeh straneh se reže omotični prepadi; toda čez smo morali in smo tudi prilezli, seveda po vseh štirih. K sreči je greben dolg le do dvajset sežnjev. Toda kaj hitro so se nam tla zopet zožila, in stali smo pred strmo, skoraj navpično steno. Z veliko težavo smo prelezli tudi to, in kmalu smo stali na vrhu.”

Marsikoga bi morda ta opis ostrašil, da bi si ogledal Triglav rajši ob vznožju, kakor pa na vrhu. Toda dandanes ne najdeš na Triglavu nikjer več opisanih nevarnosti. Naš velikan je usuzen; obstražen je od koč, naboden s klini in povezan z vrvmi. Ako si hotel še pred par desetletji na Triglav, si moral imeti lastnosti, s katerimi se more ponašati le izurjen hribolazec, dandanes ti je pa treba le zdravih nog in močnih čevljev, ako nočeš s strganimi priti nazaj.

Triglav je sedaj pristopen od vseh strani. Prvi Triglavani, kakor n. pr. Hacquet, Wil-lonitzer i. dr. so ga naskočili od bohinjske strani. Dandanes se ta pot rabi večinoma le na povratku, ker je jako dolga. Ako se ti pa posebno ne mudi na Triglav, priporočam ti to pot. Do Velega polja te hlade senčnati gozdi, in oko se ti raduje zelenih planin. Dobro storiš tudi, ako se ogneš dolgočasnega pota skozi Stenge in jo mahneš iz Gorij skozi Pokluko. Na Velem polju te sprejme lična, 1. 1895. zgrajena Vodnikova koča pod svojo streho. Tu lahko uživaš več dni prijetno in mirno planinsko življenje, katero ti okrepi telo in duha. Odtod nimaš več daleč do Triglava in na celem potu ne najdeš niti najmanjše nevarnosti. Ako si bolj zložen, greš lahko po ovinku čez Kredarico.

Kadar bo stekla železnica v Bohinj, bodo hribolazci gotovo pogostejše hodili čez Velo polje na Triglav. Za sedaj je pa Mojstrana glavna postaja za obiskovavca Triglava. A svojo imenitnost ima edino le od železnice. Dokler te ni bilo, se je prišlo skozi Bohinj na Triglav hitreje, kakor pa skozi Mojstrano. Zato opazujemo tudi, da so izpočetka hodili na Triglav le skozi bohinjsko dolino.

Pri Mojstrani se odpirajo tri doline, ki se vse stikajo zopet pri Triglavu, namreč Krma, Kot in Vrata. Skozi vse prideš lahko po dobrih in varnih potih na Triglav.

Prvi si je izbral pot skozi Krmo baron Karol Zois 1.1810., a je prišel le do Kredarice, dalje ni mogel. Ta pot je postala pripravna šele potem, ko je naše vrlo »Planinsko društvo« postavilo na Kredarici Triglavsko kočo. Poprej so morali hribolazci prenočevati v planinskih kočah, kar ni bilo posebno ugodno, ker so preveč oddaljene od Triglava. Sedaj te pa čaka v Triglavski koči mehka postelja, in od tam je le še dober skok do vrha. Pot skozi Krmo je kakor nalašč za ljudi, ki hočejo zložno priti do planinskih čudežev; karnajzložnejše in brez vsake najmanjše težave prispeš na Kredarico. Kadar bo izpeljana deloma vozna, deloma jezna pot do Triglavske kočice, bo Triglav pristopen tudi onim, ki niso sosebeno trdni v nogah.

Ako se vračaš s Kredarice skozi Krmo, skočiš lahko mimogrede tudi na Rjovino (2534 m), s katere je na nekatere strani še lepši razgled, kakor s Triglava. Nanjo prideš od ovčarske kočice v Gornji Krmi prav zložno po zelenih planinskih tleh, ki segajo malone do vrha.

Najbližje na Triglav je skozi Kot; toda ta pot je jako dolgočasna. Predno je postavilo »Nemško planinsko društvo« Dežmanovo kočico, je malokdo hodil tod na Triglav, ker na celi poti do vrha ni bilo kočice, kjer bi prenočil. Le tuintam se je kdo vrnil skozi Kot. Leta 1887. so pa postavili Dežmanovo kočico v Peklu, in nekaj časa so hodili hribolazci večinoma le skozi Kot, in še sedaj je ta pot najnavadnejša. Da bi le ne bila tako pusta! Enkrat se že gre po nji, za dvakratno hojo je pa preveč dolgočasna.

Po novi poti v Tnalu prideš do tja, kjer se cepijo poti v Kot, v Krmo in skozi Radovino v Gorje. Mahni jo po prvi! Po senčnatem gozdu prideš v dveh dobrih urah do konca doline. Ta hoja se ti bo zdela še precej prijetna. Zakaj napajal se boš s svežim planinskim zrakom, in oko se ti bo radovalo slikovitih sten Rjovine in Vrbanove špice (2294 m), kateri oklepata dolino. Toda ko ležeš skozi Gube, te mine vsa dobra volja, posebno, ako si sam. Ležeš in ležeš sedaj po snegu, sedaj po melu, pa teh neprijetnih „gub“ ni ne konca ne kraja. Vsega se naveličaš, preden prideš v kameniti kotel, ki se po pravici imenuje Pikel. Nekoliko nad njim stoji Dežmanova kočica, od koder imaš še dve uri do vrh Triglava. To nam pač jasno kaže, da je njena lega nepripravna. Ako ne bi nemški hribolazci iz same nemške samozavesti ostajali v njej, bi ta kočica dandanes kot prenočišče ne imela pomena. Pripravna je pač, da si odpočiješ v nji od utrudljivega pota skozi Gube ali da

vedriš, ako te zaloti nevihta, a bolje je, da ne prenočiš v nji, ampak da greš dalje v Triglavsko kočico po lepi stezi, katero je napravilo naše »Planinsko društvo« nad sne-žišči. Od tod te drugo jutro čaka le še dobre pol ure hoda. Seveda marsikateremu nemškemu ali slovenskonemškemu hribolazcu ne pripušča njegova nemška zavest, da bi spal v slovenski koči, rajši tolče drugo jutro dve uri, samo da spi na nemški žimnici pod nemško streho. Pravi hribolazec pa ne vprašuje, katere narodnosti je lastnik kočice, marveč gleda le na to, jeli kočica pripravna za njegovo pot ali ne. Saj se sprejme prijazno v Triglavski koči vsakdo, in dobro se mu postreže, bodisi Nemec ali Slovenec. To nam izpričuje mnogo nemških hribolazcev, ki so se prav dobro počutili v slovenski koči.

Najlepša in najzanimivejša pot na Triglav pa vodi skozi veleromantično dolino Vrata. Lovci in gonjači so bili gotovo prvi, ki so lezli iz dna doline naravnost proti vrhu Seveda na vrh niso šli, ker tam niso imeli ničesar goniti; zakaj divje koze se navadno obrnejo proti Begunskemu vrhu (2459 m) in Cmiru (2391 m). Ker je bilo pa to plezanje zelo nevarno, popravili so ponekod stezo in jo zavarovali z železnimi klini. Vendar je bila pot še do leta 1896. na nekaterih mestih jako vratolomna. Tega leta je pa kranjska sekcija »Nemško-avstrijskega planinskega društva« dobro popravila staro stezo, in na nekaterih krajih izpeljala popolnoma novo pot. Sedaj so vsa bolj nerodna mesta zavarovana z gostimi železnimi klini. Tudi na tej poti se sedaj ne more več govoriti o kaki nevarnosti. Cela pot pa je jako zanimiva in slikovita. Že izlet do konca Vrat se ti izplača. Po še precej čedni poti hodiš ali se tudi voziš skozi najlepšo slovensko dolino. Tihoto, ki tu vlada, moti le šumenje Bistrice. Na obeh straneh te obdajajo nebotični vrhovi in z voza lahko občuduješ silni Peričnik. To je krasen prizor, vreden, da ga slikarji povečujejo z umetnim čopičem. Vsakoga prevzame naravna lepota tega kraja. A da mi ne bo kdo očital, da kot prenavdušen hribolazec pretiravam, naj navedem vznesene besede grofa Frančiška Hohenwarta, kateri takole popisuje Vrata:1) »To leto (namreč 1. 1837.) sem se 8. avgusta odpeljal v veliki družbi iz Ljubljane na Gorenjsko. Zgodaj zjutraj 12. avgusta smo dospeli v Mojstrano, kjer so nas že čakale takozvane „kripce“. Vozili smo se štiri ure in opoldne smo prišli do konca Vrat. Stali smo neposredno v golem podnožju Triglava, Stajnerja (2506 m) in Cmira. Zares prekrasen pogled, ko smo te velikane občudovali od podnožja do temena. Niti najmanjši oblak ni kalil razgleda. Zdelo se nam je, kakor da stojimo na vrheh, in vendar smo bili od teh le obdani, ne da bi stopili z voza. Nekako blažilno čuvstvo nas je prevzelo, ko smo tako brez vsakega napora stali

v največji bližini najvišjih naših planin in jih ogledovali od podnožja do temena. Tak pogled si pridobimo le po deset- do štirinajsturnem plezanju, tu smo ga pa dosegli z vozom!"

Vkljub svoji naravni krasoti ima vendar konec Vrat malo obiskovavcev. Hohenwart vabi turiste v Vrata in poudarja posebno, da se da ta izlet izvršiti iz Ljubljane v treh dneh. Dandanes opraviš lahko vso pot v enem dnevu, in prav Triglavu pred nosom čaka Aljaževa koča obiskovavcev, katerih je vsako leto le malo. Postavilo jo je leta 1896. »Slovensko planinsko društvo«, da bi privabilo več ljudi v ta prekrasni del naše dežele. Ako bi se število obiskovavcev namnožilo, uvedlo bi društvo gotovo tudi stalno postrežbo v koči. Tako bi se izlet v Vrata najbolj priljubil onim občudovavcem narave, ki nočejo nositi brešnja s seboj in ne ljubijo gorskih stez. Do koče prideš lahko zložno v treh urah; v istem času se tudi pripelješ. Tuintam se sicer malo potreseš na vozu, a ne ustraši se, saj to ti utegne le koristiti za zdravje!

Kaj krasen je izprehod v večernem hladu iz Mojstrane do Aljaževe koče. Ako si tudi sam, ni ti dolgčas niti trenutek, zakaj oko se ne more nasititi pogleda na sive velikane iz dna doline. Vtopljen v ta prizor niti ne zapaziš, kdaj prideš do koče. Zjutraj, ko ugašajo zvezde, se lahko odpraviš po lepo izpeljani stezi na Triglav. Med rdečimi grmiči rododendra stopaš polagoma navzgor; čim višje prideš, tem bolj se ti odpira razgled v dolino in na strahovito razrite vrhove, ki jo obdajajo. Težko se odtrgaš od tega prizora in prav zelo se moraš premagovati, da ne gledaš le okrog sebe, marveč tudi pod noge, kar je tuintam vendarle treba. Zadnji del pota je nekoliko težavnejši, ker vodi steza tuintam po mehkem melu. Vkljub temu ne čutiš posebne utrujenosti, ko prestopiš prag Triglavske koče.

Triglavska koča s kapelico na Kredarici.

Vsa triglavska pota, katera sem doslej omenil, se stikajo pri oziroma na Kredarici. Že to nam kaže važnost Triglavske koče, katero so postavili na nji 1. 1896. Jako čudno je, da so tako, za kočo pripravno mesto prezrli oni, ki so postavili Dežmanovo kočo in Marije Terezije kočo na bohinjski strani. Zakaj nobena ni popolnoma ustrezala hribo-lazcem, kateri žele prenočevati kolikor mogoče blizu vrha. Zato je koča na Kredarici naravnost potrebna. Seveda je odtlej Dežmanova koča veliko izgubila, zakaj vsakdo, bodisi prijatelj ali nasprotnik mora pripoznati velike prednosti Triglavske koče.

Ne bodem opisoval natančneje koče in kapelice, katero je zraven nje postavil leta 1897. gospod župnik Aljaž s pomočjo vnetih hribolazcev in Marijinih častivcev, saj sta bili opisani že po raznih listih. Samo toliko omenim, da mora biti najbolj razvajeni hribolazec zadovoljen z udobnostjo, katera se mu tu ponuja.

Na vseh imenovanih potih se torej ne izpostaviš niti najmanjši nevarnosti. Brez težave pride na Kredarico vsak, ki je le nekoliko vaje peš hoditi. Sedaj pa jo mah-nimo s Kredarice na Triglav! Seveda sedaj pride nevarnost! Lezti moraš po ostrem, skoraj navpičnem robu, po slabi, komaj pedenj široki stezi, na vseh straneh zijajo prepadi, le en napačen korak, in že ležiš nekaj sto metrov pod Triglavom! Tako si marsikdo misli in tudi popisuje pot na Triglav. Toda vse te skrbi ustvarja le domišljija, in tako opisovanje je anahronizem; resnično bi bilo pred pol stoletjem, dandanes je pa steza tako varna, da se dober hribolazec celo sramuje oprijemati se klinov, s katerimi sta oba vrha, mali in veliki, kar nabodena. Samo tega se ti je bati, da te kak nerodnež, ki drevi pred teboj, ne posuje s kamenjem, katero se mu proži pod nogami. Toda tudi ta nevarnost se vedno bolj zmanjšuje, ker čuvaj Triglavske koče večkrat pometa stezo.

Edina pot, ki je res nekoliko težavna in grda, je takozvana Kugyjeva pot iz Trente. Pred letom 1881 ni nihče šel naravnost z goriške strani na Triglav. Navadno so šli hribolazci najprej mimo Kanjavca (2570 m) do Marije Terezije koče in od tod po navadni poti na vrh. Leta 1881 je pa našel dr. Julij Kugy z vodnikom Andrejem Komacem neposredno pot iz Zadnice na Triglav. Tudi ta pot je sedaj tuintam zavarovana in olajšana z železnimi klini, toda ako nisi izurjen hribolazec, se brez vodnika ne podaj nanjo.

Lepa je pot tudi mimo Triglavskih jezer, a je v primeri z drugimi jako dolga. Take so poti na Triglav. Izbereš si lahko tisto, katera ti bolj ugaja. Ako se ti mudi, pojdi skozi Kot; ako ne ljubiš strmih, mahni jo skozi Krmo; ako ti ugaja strma pot, vseč ti bo steza iz Vrat; če se

pa rad izprehajaš po gozdih in planinah in ti ni žal za čas, bo pot iz Bohinja ali skozi Pokluko kakor nalašč zate; ako ti pa užitek ne tekne drugače, kakor če si ga pridobiš s trudom, lezi po Kugvjevi poti. Saj razgled z vrha Triglava ti bo bogato poplačal ves trud. Tam se razgrne pred tabo v nepopisni krasoti širni svet, da se ne moreš nagledati divnega prizora. Rosthorn pravi o njem: »Zastonj bi se trudil, ako bi popisoval razgled, ki mu ni enakega! Kdo bi popisal krasne oblike gora, katerih vidiš na tisoče! Kako velikanski je razloček med raznimi gorovji! Kako različne vegetacijske razmere pregleduješ tu od neizmerne morske gladine do v večni led vkljenjenih Osrednjih Alp ! Kako krasne barve, kaka razsvetljava! Belo - rdeče, modro - rumeno, sivo, črno, zeleno; v vseh stopnjah, temno in svetlo, medlo in blesketajoče! Kako velikansko obzorje se tu odpira očesu, od osmanskih gora do Apenin! Oko bi rado vse obseglo, nikjer ne more obstati pogled. Hitro kakor misel hiti čez vse; najbujnejša domišljija ostaja tu globoko pod resnico. Vse težave in nevarnosti, ki so nas čakale na povratku, smo pozabili ob prekrasnem pogledu in premogočnem vtisu.«

Razgled s Triglava je res izmed najlepših v vzhodnih Alpah. Že sto in stokrat so ga opisovali, toda nihče še ni mogel ni približno opisati vse njegove raznovrstne krasote. Tudi močni veter ne kali užitka, zakaj v Aljaževem stolpu je gledavec zavarovan proti vsem vremenskim neprilikam. Ako bi bil Triglav s svojim razgledom v Švici, bi bila že davno napeljana nanj železnica, in na Kredarici bi stal velikanski hotel. Ker je pa Triglav slovenska gora, uživa primeroma le malo zanimanja, in še celo slovenski sinovi se premalo zanimajo zanj. Tujci z Dunaja, iz Nemčije, Rusije i. t. d. prihajajo občudovat našo lepo domovino z vrha Triglava, med nami je pa mnogo izobražencev, ki so mnogo prepotovali, za Triglav pa komaj vedo, kje stoji. V novejšem času se je „Slovensko planinsko društvo“ mnogo trudilo, da bi postal naš Triglav pristopen tudi onim, ki se ne prištevajo hribolazcem. S tem se je zanimanje za našega gorskega velikana precej zbudilo. Ako občuduješ rad krasoto širne narave, ako bi rad videl vsemogočnost božjo v stvarstvu in obenem spoznal lastno neznatnost znatnost, pojdi na Triglav!

NEKOGA MORAŠ IMETI RAD

Nekoga moraš imeti rad
 nekoga moraš imeti rad,
 pa čeprav trave, reko, drevo ali kamen,
 nekomu moraš nasloniti roko na ramo,
 da se, lačna, nasiti bližine,
 nekomu moraš, moraš,
 to je kot kruh, kot požirek vode,
 moraš dati svoje bele oblake,
 svoje drzne ptice sanj,
 svoje plašne ptice nemoči
 - nekje vendar mora biti zanje
 gnezdo miru in nežnosti -,
 nekoga moraš imeti rad,
 pa čeprav trave, reko, drevo ali kamen,
 ker drevesa in trave vedo za samoto -
 kajti koraki vselej odidejo dalje,
 čeprav se za hip ustavijo -,
 ker reka ve za žalost -
 če se le nagne nad svojo globino -,
 ker kamen pozna bolečino
 - koliko težkih nog
 je že šlo čez njegovo nemo srce -,
 nekoga moraš imeti rad,
 nekoga moraš imeti rad,
 z nekom moraš v korak,
 v isto sled -
 o trave, reka, kamen, drevo,
 molčeči spremljevalci samotnežev
 in čudakov,
 dobra, velika bitja,
 ki spregovore samo, kadar umolknejo ljudje.

Ivan Minatti

NASLEDNJA POSTAJA: PRIHODNOST. NAJ BO 2020 KOMOT.

LPP d.o.o., Celovška cesta 160, 1000 Ljubljana

Letna Urbana za lepši jutri

- velja 1 leto od dneva nakupa
- možnost plačila na več obrokov*
- neomejeno število voženj z avtobusi LPP

za 1 €/dan

ali letna Urbana za upokojence za 0,60 €/dan

*Nakup letne Urbane lahko razdelite na več obrokov z vašo izbrano kreditno kartico Visa ali Mastercard. Danes, jutri, pojutrišnjem. Vse dni. Za informacije o obročnem nakupu s kreditno kartico se obrnite na vašo banko.

lpp.si

Mestna občina
Ljubljana

IZLETI PD LPP 2020/21

datum, dan	izlet	zaht.	čas hoje	vodnik
MAREC 2020				
1. 3. NE	Grintovec	S	8 ur	Janez Medved
14.3. SO	Pentlja 1. del	L	4 - 5 ur	Stanislav Kragelj
21.3. SO	Kredarica	S	10 ur	Stanislav Kragelj
28.3. SO	Lašček	L	5 ur	M. Koželj Stepic
APRIL 2020				
4. 4. SO	Pentlja 2. del	L	4 - 5 ur	Stanislav Kragelj
18. 4. SO	Trdinov vrh	L	5 ur	Franc Bergant
19. 4. NE	Turska gora	S	8 ur	Janez Medved
25. 4. SO	Gradiška tura - ferate	ZZ	6 ur	Stanislav Kragelj
MAJ 2020				
2. 5. SO	Glinščica - ferate	ZZ	8 ur	Stanislav Kragelj
9. 5. SO	Viševnik	Z	4 - 5 ur	Janez Medved
16. 5. SO	Kamniška Bistrica	L	5 ur	M. Koželj Stepic
23. 5. SO	Pentlja 3. del	L	4 - 5 ur	Stanislav Kragelj
30. 5. SO	Tabor ljubljanskih planincev	L	3 - 4 ure	Franc Bergant
JUNIJ 2020				
6. 6. SO	Pentlja 4. del	L	4 - 5 ur	Stanislav Kragelj
27. 6. SO	Skuta	ZZ	9 - 10 ur	Janez Medved
24.-28. 6. SR-NE	Peš od Ljubljane do Planine pri Jezeru	L	6 - 8 ur/dan	Tomo Rusimovič
JULIJ 2020				
4. 7. SO	Bregarjev pohod na Planino Viševnik	L	5 ur	Franc Bergant
11.-12. SO-NE	Krn	ZZ	7 - 8 ur	Janez Medved
19. 7. NE	40. obletnica pobratenja SPD Trst in PD LPP - Planina pri Jezeru	L	2 - 3 ure	UO PD LPP
AVGUST 2020				
15. 8. SO	Triglav čez Plemenice	ZZ	12 ur	Stanislav Kragelj
21.-23. 8. PE-NE	Planinarjenje po Fužinskih planinah	L in Z	4 - 8 ur/dan	UO PD LPP
SEPTEMBER 2020				
5. 9. SO	Jerebica	Z	8 ur	Stanislav Kragelj
19. 9. SO	Storžič preko Žrela	ZZ	7 - 8 ur	Stanislav Kragelj
26. 9. SO	Medno 1. del okoli Ljubljane	L	4 - 5 ur	Stanislav Kragelj
OKTOBER 2020				
3. 10. SO	Izlet v neznano	L	3 - 4 ure	UO PD LPP
10. 10. SO	Blejska koča	L	4 ure	Franc Bergant
24. 10. SO	Dobrunje 2. del okoli Ljubljane	L	4 - 5 ur	Stanislav Kragelj
NOVEMBER 2020				
8. 11. NE	Kostanjeva nedelja s SPD Trst	L	3 - 4 ure	UO PD LPP
14. 11. SO	Vrtovčeva pot	L	6 ur	Franc Bergant
21. 11. SO	Radna - Brezovica 3. del okoli Ljubljane	L	4 - 5 ur	Stanislav Kragelj
DECEMBER 2020				
12. 12. SO	Prednovoletno srečanje članov PD LPP Pr` Mehačk	L (S)	3 - 4 ure	UO PD LPP
19. 12. SO	Veliki vrh v Košuti	S	6 ur	Stanislav Kragelj
JANUAR 2021				
9. 1. SO	Komna	S	5 ur	Janez Medved
15. 1. SO	Nočni pohod na Grmado	S	5 ur	Franc Bergant
23. 1. SO	3. tradicionalni pohod na Planino pri Jezeru (šola varne hoje pozimi)	S	8 ur	Stanislav Kragelj
FEBRUAR 2021				
6. 2. SO	Potepanje po Veliki planini	S	6 ur	Stanislav Kragelj
20. 2. SO	Roblekov dom pod Begunjščico	S	6 ur	Stanislav Kragelj

Legenda:

L - lahka tura
Z - zahtevna tura

ZZ - zelo zahtevna tura
S - snežna tura